

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR NUCLEAIRE CONTROLE
AGENCE FÉDÉRALE DE CONTRÔLE NUCLÉAIRE
FÖDERALE AGENTSCHAFT FÜR NUKLEARE KONTROLLE
FEDERAL AGENCY FOR NUCLEAR CONTROL

Jaarverslag van de
Raad van Bestuur

VOOR HET KALENDERJAAR 2006

INHOUDSTAFEL

03	BERICHT VAN DE VOORZITTER
04	MISSIE VAN HET FANC
05	EEN VERBETERDE ORGANISATIE
08	EXTERN OVERLEG
09	BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN IN 2006
10	- Regelgeving en vergunningen
31	- Controle en Inspecties
44	- Toezicht op het grondgebied
48	DE ROL VAN HET FANC IN 2006 OP INTERNATIONAAL VLAK
49	DE WERKNEMERS VAN HET FANC
50	DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET AGENTSCHAP
52	DE FINANCIERING VAN HET AGENTSCHAP
53	DE FINANCIËLE RESULTATEN VAN HET AGENTSCHAP
54	DE JAARREKENING VAN HET AGENTSCHAP

Bericht van de Voorzitter

In 2006 hebben er belangrijke gebeurtenissen plaatsgehad voor ons Federaal Agentschap. Een van deze gebeurtenissen was de oprichting van een parlementaire commissie waarvan wij oplossingen verwachten die ons uiteindelijk moeten toelaten om de overgangperiode die in onze oprichtingswet van 15 april 1994 voorzien is, achter ons te laten.

Onze Raad heeft – met vertrouwen in de toekomst – samen met het nieuwe management de krachtlijnen van onze nieuwe organisatie uitgetekend evenals de grote oriënteringen m.b.t. het gebruik van onze belangrijke financiële reserves.

De eerste positieve effecten van deze beslissingen die onze weg voor de volgende jaren aangeven, zullen in 2007 reeds zichtbaar zijn.

De situatie op het terrein inzake de bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende straling wordt nog, ondanks het reeds bereikte hoge niveau, verder verbeterd en dit dankzij de ingevoerde versterking van de normen, inspectiemethodes en de toezichtsapparatuur.

De ernstige accidentele blootstelling van een werknemer aan gammastralen bij een sterilisatiebedrijf dient ieder van ons er evenwel toe aan te zetten om de waakzaamheid te verhogen en de veiligheidsprocedures voortdurend te verbeteren, op te volgen en te controleren.

Het afsluiten van akkoorden met NIRAS m.b.t. de tenlastenneming van radioactieve weesbronnen evenals anderzijds de financiële middelen die wij voor 5 jaar garanderen aan het laboratorium voor de kalibrering van de toestellen voor radiodiagnostiek en radiotherapie vormen een belangrijke stap vooruit.

In 2006 hebben wij, naast de opvolging met AVN van nieuwe veiligheidsmaatregelen in de inrichtingen van klasse I, verschillende inspectie- en sensibiliseringscampagnes m.b.t. de stralingsbescherming gelanceerd en dit meer in het bijzonder in de medische sector. Het Agentschap heeft trouwens 1145 exploitatie- en vervoervergunningen afgeleverd, samen met de deskundigen van Euratom en het IAEA aan 168 inspecties deelgenomen, 93 opleiding in de vervoersector georganiseerd en meer dan 5500 aanvragen voor veiligheidsvergunningen behandeld.

Deze enkele veelzeggende cijfers voor 2006, waaraan nog de 24u/24u, 7d/7d-permanenties, de opvolging en het voortdurende toezicht door ons omgevings- en alarmnetwerk kunnen worden toegevoegd, zijn slechts mogelijk dankzij het werk van onze contractuele en statutaire personeelsleden.

Ik wil hierbij dan ook elk van onze medewerkers danken voor hun dagelijkse inzet voor het leven van ons Federaal Agentschap.

Michel JURISSE
Voorzitter van de Raad van Bestuur

MISSIE VAN HET FANC

Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle zal, als bevoegde onafhankelijke overheid, zorgen voor het naleven en het verbeteren van de wetten en de reglementering betreffende de bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen.

DAARTOE ZAL HET FANC:

- >> Een pool van deskundigen uitbouwen en in stand houden evenals alles in het werk stellen om de beschikbare middelen op efficiënte wijze aan te wenden met het oog op het realiseren van zijn doelstellingen.
- >> Een controle uitvoeren op alle menselijke activiteiten die kunnen leiden tot een stijging van de blootstelling van de bevolking en de werknemers aan de ioniserende straling. Deze controle zal gebeuren vanaf de initiële exploitatievoorwaarden tot de ontmanteling, met inbegrip van de regelmatige inspecties;
- >> Een doeltreffend radiologisch toezicht op het grondgebied uitoefenen;
- >> Zijn competentie ter beschikking stellen voor noodgevallen;
- >> Het onderzoek en de ontwikkeling, ook op reglementair gebied, aansporen en coördineren;
- >> De wetgever de reglementaire wijzigingen voorstellen die het noodzakelijk acht gezien de wetenschappelijke en sociaaleconomische evolutie.

Het agentschap zal in een geest van overleg en dialoog werken met alle betrokkenen.

Het FANC zal er steeds naar streven om neutrale, objectieve en evenwichtige informatie te verstrekken.

EEN VERBETERDE ORGANISATIE

DE ORGANISATIE IN 2006

Artikel 43 van de wet van 15 april 1994 heeft zijn stempel gedrukt op de interne organisatiestructuur van het Agentschap. Dit artikel legt immers een organisatorische scheiding op tussen de regelgevende en de toezichthoudende functie van het Agentschap. Het Agentschap was daarom intern gestructureerd in drie departementen:

- >> Regelgeving & Vergunningen
- >> Controle & Toezicht
- >> Financiën & Administratie

Een aantal projecten of permanente werkingen waarbij meerdere departementen zijn betrokken, wordt verwezenlijkt in "horizontale" groepen.

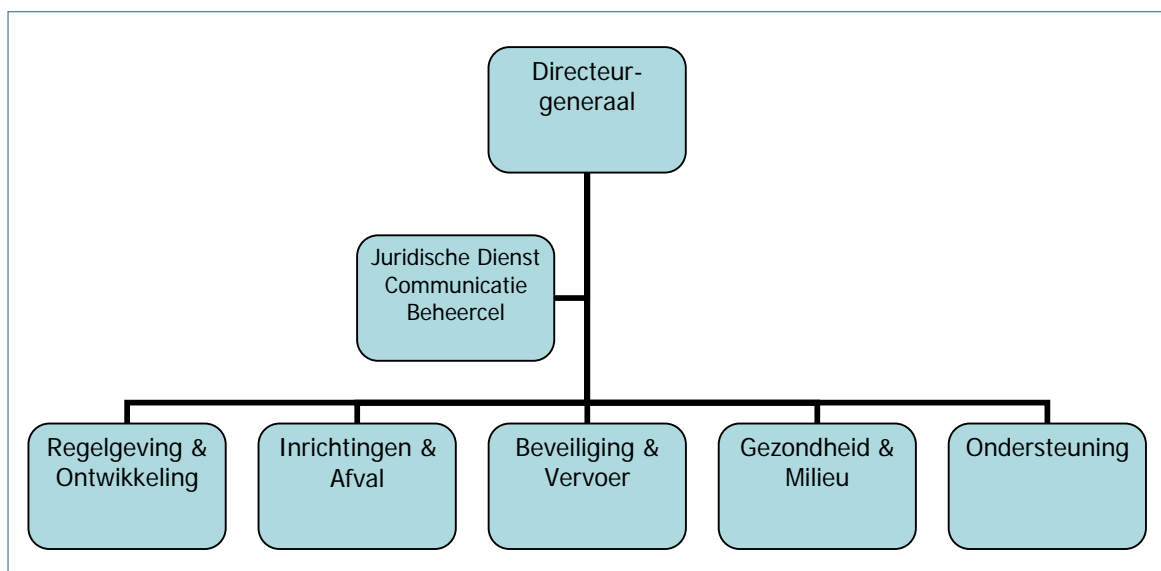
De wisselwerking tussen het voorbereiden van de regelgeving, het uitreiken van vergunningen en het uitvoeren van controles en inspecties biedt een belangrijke toegevoegde waarde voor de nucleaire veiligheid: door controles en inspecties uit te voeren worden er lessen getrokken die vervolgens als voorwaarden in een vergunning kunnen worden opgenomen en/of die als een algemene geldende regeling in de wetgeving kunnen worden opgenomen.

EEN NIEUWE ORGANISATIE VANAF 2007

Onder impuls van de nieuwe Directeur-generaal zal de organisatie in de loop van 2007 worden aangepast.

In de nieuwe structuur zal bijzondere aandacht worden besteed aan de bevordering van de communicatie, zowel intern als extern.

Er is geopteerd voor een indeling in vijf departementen. Deze nieuwe indeling is mede tot stand gekomen na inspraak van de aanwezige personeelsleden. De interne draagkracht van de structuurwijziging is immers een belangrijk aspect en moet bijdragen tot het welslagen van de organisatiewijziging.

HET DEPARTEMENT 'REGELGEVING & ONTWIKKELING'

De ontwikkeling en opvolging van de regelgeving behoort tot het departement 'Regelgeving & Ontwikkeling'. Dit departement is ook verantwoordelijk voor:

- >> het stimuleren, het opvolgen of het uitvoeren van de noodzakelijk studies & ontwikkelingen in alle domeinen die de veiligheid en de bescherming van de bevolking kunnen verbeteren.
- >> het kennisbeheer, het behoud en de ontwikkeling van de kennis.

Los van deze bijdrage zorgt dit departement voor alle activiteiten waar de medewerking van verschillende departementen vereist is (horizontale activiteiten, coördinatie van projecten).

HET DEPARTEMENT 'INRICHTINGEN & AFVAL'

De opdracht van het departement 'Inrichtingen & Afval' is specifiek gericht op de ingedeelde inrichtingen van klasse 1, 2 en 3, het beheer van radioactief afval, de erkende deskundigen bevoegd in de fysische controle en de erkende instellingen.

De eerste opdracht omvat de inventarisatie, de analyse en de evaluatie van vergunningsaanvragen. Hierbij wordt nagegaan of het gebruik van ioniserende straling in de ingedeelde inrichtingen onder voldoende veilige omstandigheden kan gebeuren en er een vergunning kan worden afgeleverd.

Een tweede opdracht omvat alle controles, inspecties en onderzoeken om na te gaan of de

uitgevoerde activiteiten beantwoorden aan de vergunningsvoorwaarden en, meer algemeen, aan de geldende reglementeringen. Bovendien worden de illegale (de niet-vergunde en/of de niet door de erkende instellingen gecontroleerde) vergunningsplichtige activiteiten opgespoord.

De synergie tussen deze twee opdrachten heeft als voornaamste doelstelling om:

1. de veiligheid in het algemeen,
2. en de bescherming van werknemers, publiek en leefmilieu tegen de gevaren van ioniserende straling in het bijzonder, continu te verbeteren.

Een derde opdracht omvat de uitwerking van een reglementair kader voor het afval van de categorieën A, B en C evenals het onderzoek en de aflevering van toekomstige vergunningen voor de sites voor de oppervlakte- en de geologische berging van radioactief afval. Ze omvat eveneens de organisatie en de uitvoering van de recycling van radioactief weesafval buiten de reglementaire controle, zoals bijvoorbeeld de illegale radioactieve bliksemafleiders, het radioactief afval in de circuits van het klassieke afval en de recycling, enz....

De lokale diensten (antennes) van het FANC die fungeren als aanspreekpunt van de gemeentelijke overheden en de lokale bevolking behoren eveneens tot dit departement.

HET DEPARTEMENT 'BEVEILIGING & VERVOER'

De fysieke beveiliging van nucleaire installaties en kernmateriaal, het vervoer en de invoer van radioactief materiaal worden in een tweede departement ondergebracht. Ook hier wordt de verlening van een vergunning en de controle en inspecties m.b.t. een welbepaalde activiteit onder één pijler ondergebracht, en dit om een optimale informatie-uitwisseling en een grotere slagkracht betreffende handhaving te bekomen.

HET DEPARTEMENT 'GEZONDHEID & MILIEU'

De activiteiten die betrekking hebben op mens en omgeving (waaronder het meetnet Telerad) zijn in het departement 'Gezondheid & Milieu' ondergebracht. Deze operationele entiteit oriënteert zich naar de bescherming van het publiek, de werkers en het leefmilieu in al zijn domeinen, namelijk die van de medische toepassingen, de natuurlijke stralingsbronnen, het toezicht op het grondgebied, het nucleaire noodplan en de sanering van niet nucleaire, maar radioactief besmette sites.

HET DEPARTEMENT 'ONDERSTEUNING'

De ondersteunende diensten worden in het departement 'Ondersteuning' gegroepeerd.

STAFFUNCTIES

Enkele kleinere eenheden zoals de Juridische dienst, de Beleidscel (met o.m. de adviseur, de interne auditor en de kwaliteitsmanager) en de dienst Communicatie, informatie en documentatie vervullen een staffunctie onder het Rechtstreekse toezicht van de Directeur-generaal.

GOEDKEURING OPERATIONEEL PLAN DOOR RAAD VAN BESTUUR

Het Operationeel plan voor het werkingsjaar 2007 werd door de Raad van Bestuur goedgekeurd op basis van het in 2002 vastgestelde strategisch plan op lange termijn en een tussentijdse evaluatie eind 2005.

EXTERN OVERLEG

OVERLEG MET DE EXPLOITANTEN

De directie van het Agentschap onderhoudt geregeld contacten met de directie van de belangrijkste nucleaire installaties via onder andere "contactcommissies".

Verder zijn er, buiten de tijdstippen van controles en inspecties, regelmatig contacten tussen de personeelsleden van het Agentschap en de diensten fysieke controle van de exploitanten.

OVERLEG MET ANDERE OVERHEIDSDIENSTEN EN ORGANISATIES UIT DE SECTOR

Het Agentschap onderhoudt eveneens contacten met diverse overheidsdiensten of diensten die hiervan afhangen: de Civiele Veiligheid, het crisiscentrum van de regering van de FOD Binnenlandse Zaken, de FOD WASO (welzijn op het werk), het FAVV, het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK-CEN), het Instituut voor Radio-elementen (IRE), de Interuniversitaire Instelling voor Kernwetenschappen, het NIRAS-BP, Synatom, het opvolgingscomité voor kernprovisies, Belgonucleaire, de FOD Volksgezondheid, het RIZIV, het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg, het Intermutualistisch Agentschap.

Doorheen deze contacten tracht men alle nuttige informatie te bekomen en te verspreiden teneinde de aan het Agentschap opgelegde wettelijke verplichtingen zo efficiënt en zo snel mogelijk te kunnen uitvoeren. Met verschillende diensten en organisaties uit de publieke sector werden samenwerkingsakkoorden afgesloten of zijn er samenwerkingsakkoorden in voorbereiding.

Er worden ook werkafspraken gemaakt met politiediensten en de gerechtelijke overheid.

OVERLEG MET DE WETENSCHAPPELIJKE RAAD VOOR IONISERENDE STRALING

De Wetenschappelijke Raad voor Ioniserende Straling is opgericht bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en heeft als taak, hetzij uit eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Directeur-generaal van het Agentschap, de Voorzitter van de Raad van Bestuur of van zijn Voogdijminister, advies te verstrekken over elke vraag, van algemene of bijzondere aard, aangaande de vergunningen, de reglementering, het toezicht of het terzake te volgen beleid. Het advies wordt meegedeeld aan de overheid die het gevraagd heeft. De Raad volgt eveneens de evolutie van de kennis inzake nucleaire veiligheid, beveiliging en stralingsbescherming. Op uitdrukkelijke vraag van de Raad van Bestuur of de Directeur-generaal kunnen leden van de Wetenschappelijke Raad uit hoofde van hun technische expertise deelnemen aan vergaderingen van nationale en internationale organisaties.

De functie van Voorzitter van de Wetenschappelijke Raad werd in 2006 een voltijds mandaat. Dit laat toe de werking van de Raad te herwaarderen zodat zijn maatschappelijke rol op een efficiëntere en effectievere wijze kan ingevuld worden. Jean-Paul Samain, Directeur-generaal van het FANC in de periode 1999-2006, werd aangeduid als voorzitter van de Wetenschappelijke Raad en volgt hiermee uittredend voorzitter Leo Baetslé op.

Belangrijkste gebeurtenissen in 2006

AANSTELLING VAN EEN NIEUWE DIRECTEUR-GENERAAL

De heer Willy De Roovere heeft zijn functie van Directeur-generaal met ingang van 1 juli 2006 opgenomen.

GRONDIGE REFLECTIE OVER DE OPDRACHTEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET AGENTSCHAP

Binnen het Agentschap werd een grondige reflectie gevoerd over statuut, bevoegdheden en werking.

Deze reflectie resulteerde in een document van 147 pagina's dat aan de parlementaire werkgroep werd bezorgd. De nota biedt heel wat informatie over de wijze waarop de bescherming tegen de ioniserende straling vandaag wettelijk is geregeld, doch biedt ook een eerste aanzet om deze regeling verder te optimaliseren.

OP DE VOLGENDE BLADZIJDEN VINDT U EEN OVERZICHT VAN DE STAND VAN ZAKEN EN BELANGRIJKE FEITEN BINNEN ELK VAN DE VOLGENDE DRIE PIJLERS:

- >> REGELGEVING EN VERGUNNINGEN
- >> CONTROLES EN INSPECTIES
- >> TOEZICHT OP HET GRONDGEBIED

PIJLER 1: REGELGEVING EN VERGUNNINGEN :
BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN IN 2006

Volgende regelgevende initiatieven kenmerken 2006 .

VERSTERKING VAN DE ROL VAN DE WETENSCHAPPELIJKE RAAD

Bij koninklijk besluit van 1 mei 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2002 - tot regeling van de samenstelling en bevoegdheden van de Wetenschappelijke Raad voor Ioniserende Stralingen opgericht bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle - werd de rol van de Raad die het Agentschap bij de uitoefening van een aantal van zijn opdrachten moet bijstaan, versterkt.

PUBLICATIE RICHTLIJNEN VOOR HET GEBRUIK VAN RÖNTGENSTRALEN VOOR MEDISCHE DOEL-EINDEN

Op 12 oktober 2006 werden in het Belgische Staatsblad de richtlijnen van het FANC voor het gebruik van röntgenstralen voor medische doeleinden gepubliceerd.

PUBLICATIE RICHTLIJNEN VOOR HET GEBRUIK VAN EEN MEETPOORT VOOR DE DETECTIE VAN RADIOACTIEVE STOFFEN IN DE NIET-NUCLEAIRE SECTOR

Op 4 september 2006 werden in het Belgische Staatsblad de richtlijnen voor het gebruik van een meetpoort voor de detectie van radioactieve stoffen in de niet-nucleaire sector gepubliceerd.

OMZETTING RICHTLIJN EURATOM IN KB IN VERBAND MET REGLEMENT OP DE BESCHERMING VAN DE BEVOLKING, VAN DE WERKNEMERS EN HET LEEFMILIEU TEGEN HET GEVAAR VAN DE IONISERENDE STRALINGEN

De richtlijn 2003/122/Euratom van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 22 december 2003 inzake de controle op hoogactieve ingekapselde radioactieve bronnen en weesbronnen werd in Belgisch recht omgezet via het koninklijk besluit van 23 mei 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen ("ARBIS- 2001").

Naast bovenstaande regels die in 2006 in werking traden, werden tal van reglementaire teksten voorbereid die in de loop van de komende maanden of jaren van kracht zullen worden. Zo kan ondermeer worden verwezen naar:

- >> De vergunningsprocedure voor installaties voor de berging van radioactief afval;
- >> Een grondige hervorming van de fysische controle;
- >> De omzetting van richtlijn 2006/117/ Euratom (overbrenging van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof);
- >> De erkenning van radiofarmaceuten;
- >> Een grondige herziening van hoofdstuk V van het ARBIS-2001;
- >> Een samenwerkingsakkoord met de gewesten inzake de MER-procedure, de vergunningsprocedure, de controle en de sanering met betrekking tot gemengde inrichtingen;
- >> De regelgeving inzake de fysieke beveiliging.

Het Agentschap diende bij zijn werking tevens rekening te houden met:

Vernietiging van hoofdstuk VI van het ARBIS-2001

De Raad van State vernietigde bij arrest van 8 november 2006 hoofdstuk VI van het ARBIS. De vernietiging was gebaseerd op formele gronden en hield geen verband met de inhoud van de bepalingen. Dit hoofdstuk hield hoofdzakelijk een omzetting in van richtlijn 97/43 Euratom van de Raad van 30 juni 1997 betreffende de bescherming van personen tegen de gevaren van ioniserende straling in verband met medische blootstelling en tot intrekking van Richtlijn 84/466/Euratom.

Hieronder vindt u de details van de regelgeving en de vergunningen per dienst:

- >> Dienst Ingedeelde Inrichtingen;
- >> Dienst Non-Proliferatie en Fysieke Beveiliging;
- >> Dienst Invoer en Vervoer;
- >> Dienst Medische Toepassingen.

DIENT INGEDEELDE INRICHTINGEN

De dienst Ingedeelde Inrichtingen van het departement Regelgeving en Vergunningen is in principe hoofdzakelijk belast met het afleveren van oprichtings- en exploitatievergunningen voor inrichtingen die gebruik maken van ioniserende straling. Deze inrichtingen zijn naargelang hun risico ingedeeld in verschillende klassen. Klasse I omvat de inrichtingen waar het risico het grootst is (kerncentrales bijvoorbeeld). Deze van klasse III zijn de inrichtingen met het laagste risico (radiologiepraktijken bijvoorbeeld). De oprichting en de exploitatie van inrichtingen van klasse I worden vergund via een koninklijk besluit dat achteraf via besluit moet bevestigd worden nadat een gunstig opleveringsverslag werd ontvangen. De inrichtingen van de klasse II en III worden vergund via een beslissing van het Agentschap.

Inrichtingen van klasse I

Behalve de bevestigingsbesluiten van voormalige besluiten werden er in 2006 vier koninklijk besluiten mbt inrichtingen van klasse I uitgevaardigd :

- >> Vergunningsbesluit voor de oprichting en de exploitatie van de installatie PAMELA van Belgoprocess;
- >> Besluit ter aanvulling van het oprichtings- en exploitatiebesluit van het Instituut voor Radio-Elementen te Fleurus (voorlegging van een veiligheids- en een milieueffectrapport, verplichting tot het uitvoeren van tienjaarlijkse veiligheidsherzieningen);
- >> Oprichtings- en exploitatiebesluit voor het gebouw voor de interim verwerking van radioactief afval van het Instituut voor Radio-Elementen te Fleurus;
- >> Vergunningsbesluit voor de ontmanteling van de installaties van site 2 van Belgoprocess. Er dient te worden vermeld dat het hier gaat over de eerste ontmantelingsvergunning voor klasse I die werd afgeleverd met toepassing van het koninklijk besluit van 20 juli 2001.

Dit besluit is tevens het eindresultaat van een reflectie over het beleid van het Agentschap met betrekking tot het afleveren van ontmantelingsvergunningen. Deze reflectie werd geconcretiseerd in een verslag waarin het Agentschap zijn visie uiteenzet op de vergunningen die in deze materie in de toekomst moeten worden afgeleverd. Dit verslag werd aan de Wetenschappelijke Raad van het Agentschap voorgelegd en door deze Raad goedgekeurd. Belgonucleaire, exploitant van een fabriek voor de productie van MOX-brandstof (brandstof met plutonium afkomstig van de opwerking van bestraalde brandstof) heeft midden 2006 zijn productieactiviteiten beëindigd. In april 2006 heeft Belgonucleaire een vergunningsaanvraag tot ontmanteling van zijn fabriek ingediend.

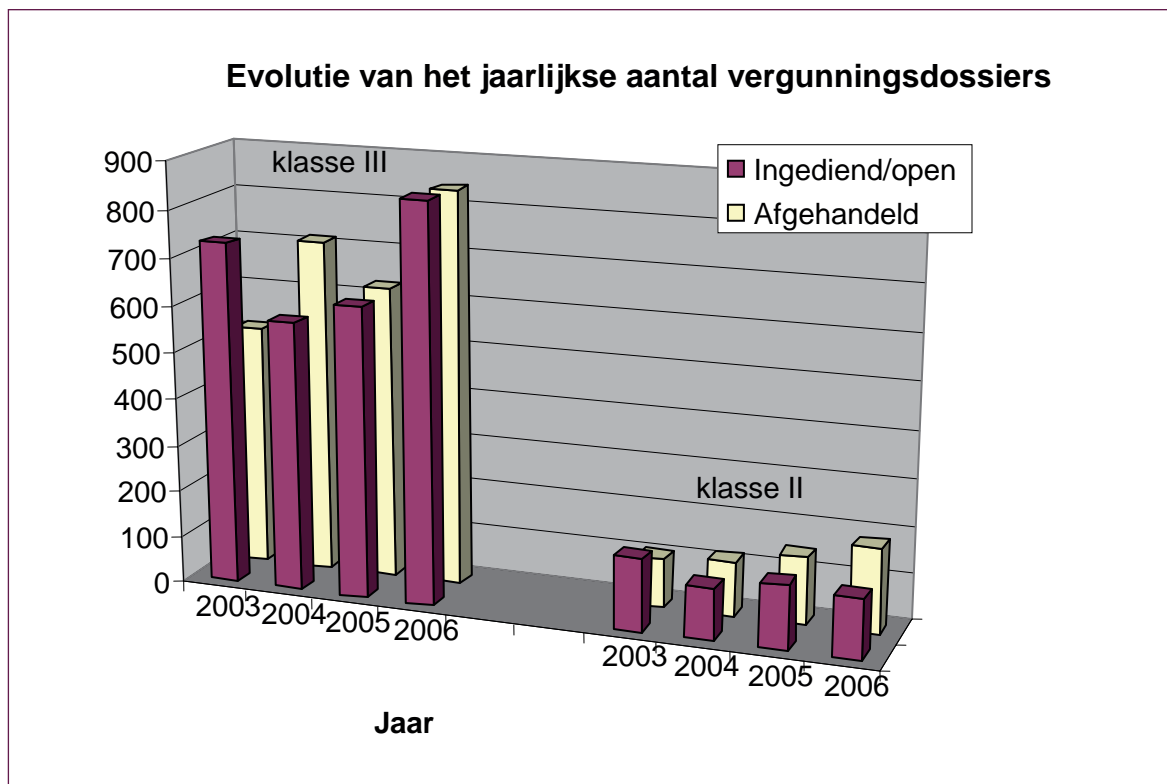
Vijf erkenningen voor deskundigen in de fysische controle van klasse I en drie erkenningen voor deskundigen in de fysische controle van klasse II werden in 2006 verleend. Het totale aantal erkenningen voor deskundigen in de fysische controle die door het FANC werden verleend sinds zijn oprichting in 2001 bedraagt 117 op 31 december 2006.

---

¹ De deskundigen bevoegd in de fysische controle zijn de deskundigen die in staat zijn de dienst voor fysische controle in de ingedeelde inrichtingen te leiden, of zij die controlebezoeken afleggen in deze inrichtingen. Deze deskundigen dienen te beschikken over een erkenning afgeleverd door het Agentschap.

Inrichtingen van klasse II en III

Ondervermelde grafieken geven een beeld van het aantal ontvangen en afgesloten dossiers en van het aantal vergunningen dat vanaf 2003 werd afgeleverd.

De bijzondere inspanning die geleverd werd voor de aanvragen van klasse II blijkt uit deze gegevens.

Op 31 december 2006, bedroeg het gecumuleerde totale aantal vergunningsaanvragen dat (sinds zijn oprichting eind 2001) ingediend werd bij het Agentschap 4319, waarvan 3585 voor de inrichtingen van klasse III en 734 voor de inrichtingen van klasse II.

Er dient te worden opgemerkt dat 2006 het jaar was met het meeste aantal dossiers m.b.t. :

>> Het aantal ingediende en afgehandelde dossiers van klasse III;

>> Het aantal afgehandelde dossiers van klasse II.

Ondanks de aanzienlijke toename van het aantal ingediende dossiers met betrekking tot de inrichtingen van klasse III, was er geen toename van het passief op het vlak van het afleveren van de vergunningen.

Het vergunningstelsel van de inrichtingen van klasse III werd tevens aan een grondige reflectie onderworpen. De resultaten werden aan de Wetenschappelijke Raad voorgelegd, die zijn goedkeuring heeft verleend aan de aanpak van het Agentschap dat een vergunningstelsel verkiest boven een meldingsregime voor deze inrichtingen.

AFVAL

De meest markante gebeurtenis van 2006 was zonder twijfel de beslissing van de regering van 23 juni 2006 om een oppervlakteberging voor afval van categorie A (laag- en middelactief radioactief afval van korte levensduur) in Dessel in te richten. Ingevolge deze beslissing heeft NIRAS de projectfase voor deze berging concreet gestart. Het Agentschap heeft op dit vlak twee opdrachten toegewezen gekregen:

>> het uitwerken van een ad hoc regelgevend kader;

>> de actieve opvolging van de werkzaamheden van NIRAS.

Deze twee opdrachten werden geïntegreerd in een omvangrijk project dat van start ging in september 2006.

Het schema met de diverse vergunningsfases voor de opslag van het afval werd door het Agentschap uitgewerkt en voorgelegd aan de Wetenschappelijke Raad. Dit schema is geldig voor alle voorziene types van definitieve berging.

Met het oog op een vlotte uitvoering van hun respectievelijke opdrachten hebben NIRAS en FANC een nieuw samenwerkingsakkoord gesloten dat het protocolakkoord van 2003 uitbreidt tot de definitieve berging van radioactief afval.

DIENT NON-PROLIFERATIE EN FYSIEKE BEVEILIGING

De Dienst Non-Proliferatie en Fysieke Beveiliging is belast met het uitwerken en opvolgen van de regelgeving op het vlak van de nucleaire beveiliging (fysieke beveiliging van kernmateriaal en

andere radioactieve stoffen) en de non-proliferatie (de veiligheidscontroleovereenkomst en haar aanvullend protocol).

NUCLEAIRE BEVEILIGING

1 Fysieke beveiliging van kernmateriaal

1.1. FYSIEKE BEVEILIGING VAN DE ONDERZOEKSREACTOR BR2 OP HET CEN-SCK

In de loop van 2005 had het SCK bij de USA hoogverrijkt uranium (HEU) besteld ten einde de BR2 reactor te voeden. De bevoegde Amerikaanse autoriteiten (Department of State en Department of Energy) weigerden om de exportvergunning toe te kennen en dit niet enkel omwille van hun restrictieve beleid mbt het civiel gebruik van HEU maar vooral omwille van het, naar hun mening, te zwakke niveau van fysieke beveiliging van de reactor.

Aan de zijlijn van de Algemene Conferentie van het IAEA van 2005 had het FANC contacten op hoog niveau gehad met de in Wenen aanwezige Amerikaanse verantwoordelijken. De besprekingen bevestigden dat de Amerikanen de toekenning van de exportvergunning voor HEU wilden onderwerpen aan twee voorwaarden: a) de onmiddellijke invoering van versterkte fysieke beveiligingsmaatregelen met het oog op een gevoelige verbetering van de fysieke beveiliging van de reactor b) het door de Belgische autoriteiten aanvaarden van een bezoek van Amerikaanse deskundigen aan de BR2 teneinde de doeltreffendheid van de genomen maatregelen te onderzoeken.

Eind 2005, begin 2006, had het FANC het Centrum geholpen met de versterking van de beveiliging van de reactor en met het organiseren van

het bezoek van de Amerikaanse delegatie. In dit kader werd aan deze delegatie tevens de mogelijkheid geboden om contacten te hebben met de interventie-eenheden (federale politie, crisiscentrum,...). Deze contacten waren bepalend voor het verkrijgen van de exportvergunning.

1.2. DEELNAME VAN HET FANC AAN DE NATIONALE VEILIGHEIDSAUTORITEIT

De actieve deelname van het FANC aan de werkzaamheden van de Nationale Veiligheidsautoriteit (NVO) ingesteld bij wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de veiligheidsattesten, heeft tot gevolg dat de specificiteiten van de nucleaire sector nu daadwerkelijk door deze autoriteit in aanmerking worden genomen.

In 2006 kunnen er meer in het bijzonder twee concrete resultaten onderstreept worden : het onderzoek door de veiligheidsautoriteit van de problematiek van de onderaannemers (indiening van hun machtigingsdossier terwijl het onderaannemingsbedrijf niet steeds een veiligheidsofficier heeft, zoals vermeld in de wet van 1998), de oprichting van een werkgroep die door het FANC wordt voorgezeten en belast is met het bepalen en harmoniseren van de motieven voor de weigering van de toekenning van veiligheidsattesten.

1.3. DEELNAME AAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE EUROPEAN NUCLEAR SECURITY REGULATORS ASSOCIATION (ENSRA))

Het FANC heeft van zijn regelmatige deelname aan de ENSRA gebruik gemaakt om een netwerk van contactpunten op te stellen waarbij informatie kan worden verkregen wanneer het gaat over het overgaan tot een veiligheidsverificatie voor een burger van buitenlandse nationaliteit met het oog op het verlenen van een veiligheidsattest waardoor hij onder bepaalde voorwaarden toegang heeft tot onze kerninstallaties (buitenlandse bedrijven in onderaanneming).

1.4. MET DE FRANSE AUTORITEITEN OP HET VLAK VAN VEILIGHEIDSONDERZOEKEN.

Het merendeel van de onderaannemers in onze nucleaire installaties is van Franse herkomst en het leek ons dan ook aangewezen met onze Franse partner een meer gestructureerde samenwerkingsvorm te ontwikkelen met het oog op de informatie-uitwisseling over Franse inwoners in het kader van veiligheidsonderzoeken. De gesprekken ter zake werden aangevat.

1.5. ONTWIKKELING VAN HET REGLEMENTAIR KADER VOOR DE FYSIEKE BEVEILIGING VAN HET KERNMATERIAAL EN DE KERNINSTALLATIES

Het reglementair kader dat de fysieke beveiliging van ons kernmateriaal en onze kerninstallaties moet regelen, werd aan de volgende operatoren voorgesteld: kerncentrale van Tihange, Belgoproces en kerncentrale van Doel.

1.6. HET FANC HEEFT GEANTWOORD OP MEERDERE ADVIESAANVRAGEN VAN EXPLOITANTEN OF ANDERE PRIVATE ENTITEITEN INZAKE PRECIEZE VRAGEN BETREFFENDE DE NUCLEAIRE VEILIGHEID, IN HET BIJZONDER BIJ:

- >> de fysieke beveiliging van de opwerkingsfabriek van Belgonucleaire (en het kernmateriaal dat er aanwezig is tijdens het ontmantelingsproces van de inrichting;
- >> de beveiliging van de sites voor tijdelijke opslag bij een gesplitst vervoer van kernmateriaal (NMBS);
- >> de beveiliging van informatie over de nucleaire energiebronnen van satellieten (federale programmatorische overheidsdienst (FOD) Wetenschapsbeleid).

2 Fysieke beveiliging van andere radioactieve stoffen

2.1. ONTWIKKELING VAN HET REGLEMENTAIR KADER VOOR DE FYSIEKE BEVEILIGING VAN RADIOACTIEVE STOFFEN

Het FANC heeft besloten over te gaan tot de inventaris van de behoeften en dit zowel op reglementair gebied als op het terrein om zodoende op één lijn te blijven met de internationale engagementen.

2.2. OPRICHTING BINNEN HET IAEA VAN EEN PERIODIEK INFORMATIE- EN OPLEIDINGSUITWISSELINGS- PROCES MBT DE UITVOERING VAN DE GEDRAGSCODE INZAKE DE VEILIGHEID EN DE BEVEILIGING VAN RADIOACTIEVE BRONNEN

Het proces voorziet een vergadering om de drie jaar waarvan de eerste in 2007 zal plaatshebben. Het gaat hier om een belangrijk punt, vermits België zich in 2004 geëngageerd had om de veiligheid van de radioactieve bronnen te verhogen en om hiertoe gebruik te maken van de gedragslijnen die vermeld staan in de gedragscode en de richtlijnen mbt de invoer en uitvoer van radioactieve bronnen. Het FANC, dat in 2007 aan deze vergadering zal deelnemen, bereidt dit belangrijke reportingwerk voor.

2.3. DEELNAME AAN DE WORKSHOP VAN DE EUROPESE COMMISSIE BETREFFENDE HET VOORKOMEN VAN TERRORISME OP NUCLEAIR EN RADIOLOGISCH VLAK, ALSOOK DE DETECTIE VAN RADIOACTIEVE STOFFEN EN KERNMATERIAAL OP DE BELANGRIJKSTE DOORVOERPUNTEN.

Het FANC heeft de input van de Belgische delegatie - die bestond uit vertegenwoordigers van de Belgische politie, de douane, de veiligheid van de staat en het Agentschap -gecoördineerd.

WAARBORGEN

1 DRIEPARTIJENVERGADERING IAEA / EURATOM / FANC

Om de correcte toepassing van het aanvullend protocol in België te verzekeren en om belangrijke problemen op te lossen die zich bij de uitvoering van veiligheidscontroleovereenkomsten voordoen, werd in februari 2006 een degelijk voorbereide vergadering op hoog niveau gehouden met de Directeur, vertegenwoordiger voor het IAEA voor Europa en Centraal Azië, het Directoraat Safeguards van Euratom en vertegenwoordigers van het FANC. Hierdoor is men gekomen tot pistes voor oplossingen voor de meeste aangehaalde onderwerpen.

2 VIERPARTIJENVERGADERING IAEA / EURATOM / BELGONUCLEAIRE / FANC

Het doel bestond erin het bij Belgonucleaire tijdens zijn ontmanteling toegepaste waarborgstelsel te onderzoeken. Deze vergadering werd voorbereid door twee driepartijenvergaderingen Euratom / Belgonucleaire / FANC.

3 SEMINARIE VAN 12 OKTOBER 2006 OVER DE UITVOERING VAN HET AANVULLEND PROTOCOL

Op dit seminarie kwamen de operatoren, deskundigen op het gebied van de waarborgen waaronder de twee betrokken diensten van het FANC, samen. Het doel bestond erin over te gaan tot de evaluatie van de uitvoering van het aanvullend protocol bij de veiligheidscontroleovereenkomst, achttien maanden nadat het op ons grondgebied in werking was getreden.

4 HET RAADGEVEND COMITÉ VAN HET IAEA OVER DE WAARBORGEN EN DE VERIFICATIE

Het FANC heeft de verschillende sessies van het Comité actief opgevolgd. Het heeft verschillende coördinatievergaderingen georganiseerd met Landsverdediging en het BIPT ten einde de oriënteringen van België op het gebied van satellietbeelden te bepalen. In de marge van de vergaderingen te Wenen werd er eveneens een informele consultatiegroep opgericht waarvan de kern gevormd wordt door Duitsland, België, Spanje, Nederland en Zwitserland.

5 DE TOEPASSING VAN DE WAARBORGEN OP HET NUCLEAIR AFVAL

Het FANC heeft geantwoord op specifieke vragen van NIRAS en Belgoproces mbt de toepassing van de waarborgen van Euratom en het IAEA betreffende het nucleair afval.

DIENST INVOER EN VERVOER

VERGUNNINGEN

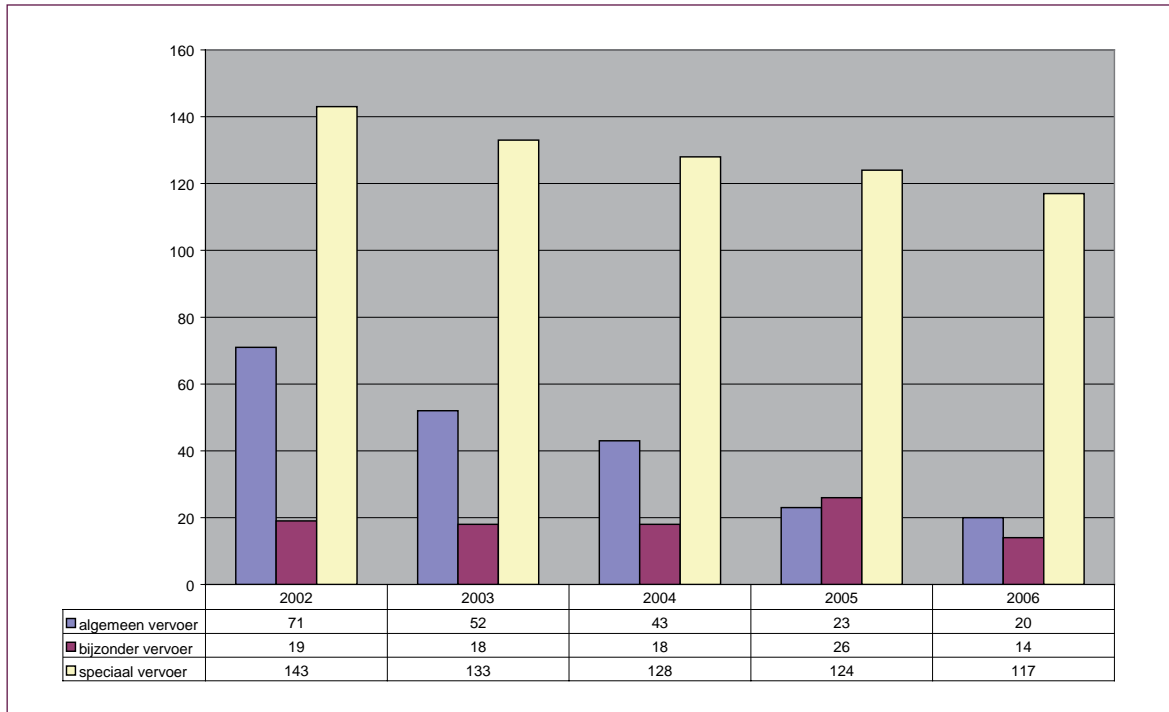
De dienst invoer en vervoer behandelt de aanvragen tot het verkrijgen van vergunningen voor het vervoer en de overbrenging (in- en uitvoer) van radioactieve stoffen in het algemeen en van radioactieve afvalstoffen in het bijzonder.

In de beschouwde verslagperiode werden in totaal 255 vergunningen verleend. De voornaamste dossiers waren onder andere::

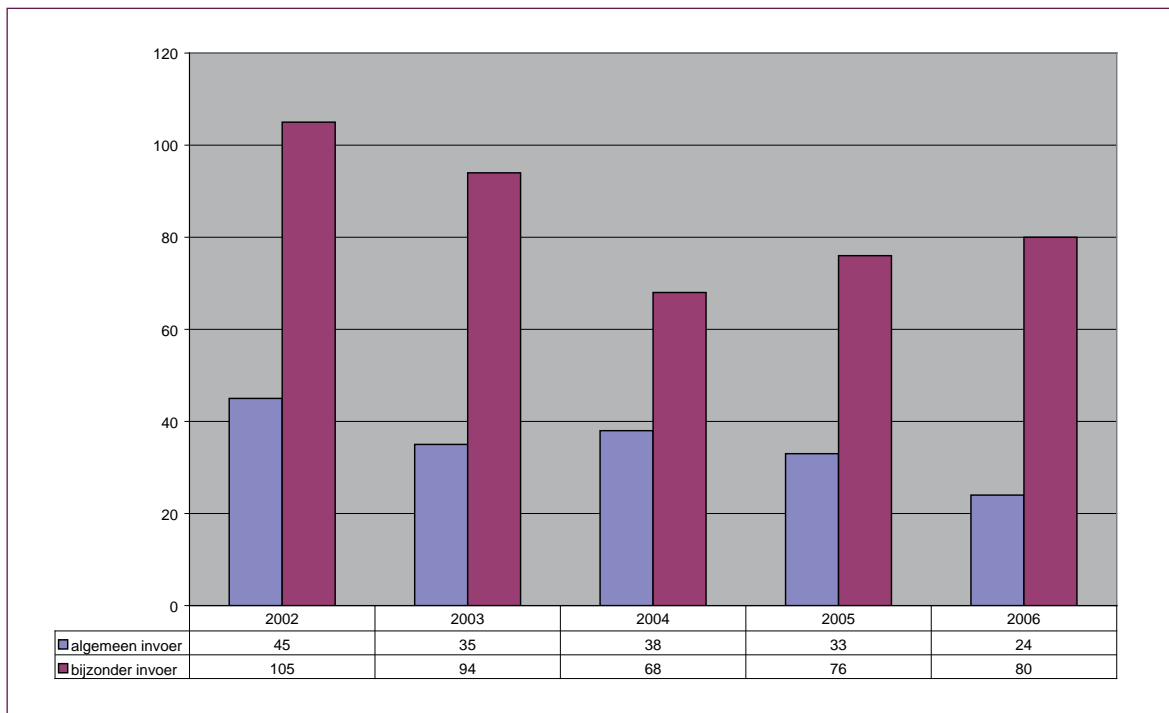
- >> de voorbereiding van de terugkomst van het laatste verglaasd afval voor rekening van Synatom;
- >> het vervoer van MOX-splijstofstiften naar FBFC te Dessel;
- >> de laatste plutoniumtransporten naar Belgonucleaire en het vervoer van vaten met plutoniumhoudend afval in een nieuw model van collo;
- >> het vervoer van uraanplaatjes voor de productie van molybdeen - 99 naar het IRE en de terugkomst van de uraanfilters van het IRE vanaf Dounreay (Verenigd Koninkrijk);
- >> 5 dossiers i.v.m. de Europese procedure voor het vervoer van radioactief afval (richtlijn 92/3/Euratom)
- >> 35 dossiers i.v.m. de overbrenging van ingekapselde bronnen tussen Lidstaten van de EU (verordening 1493/93 Euratom);
- >> Vervoer en doorvoer van uraanhexafluoride en van niet-bestraalde splijstof.

In Figuur 1 en Figuur 2 wordt de evolutie van de hoeveelheid afgeleverde vergunningen van de laatste vijf jaar weergegeven voor de verschillende types van vergunningen.

Figuur 1 : aantal afgeleverde vervoervergunningen (volgens art. 57 van het ARBIS)

Figuur 2 : aantal afgeleverde invoervergunningen (volgens art. 38 van het ARBIS)

OPLEIDING EN VORMING

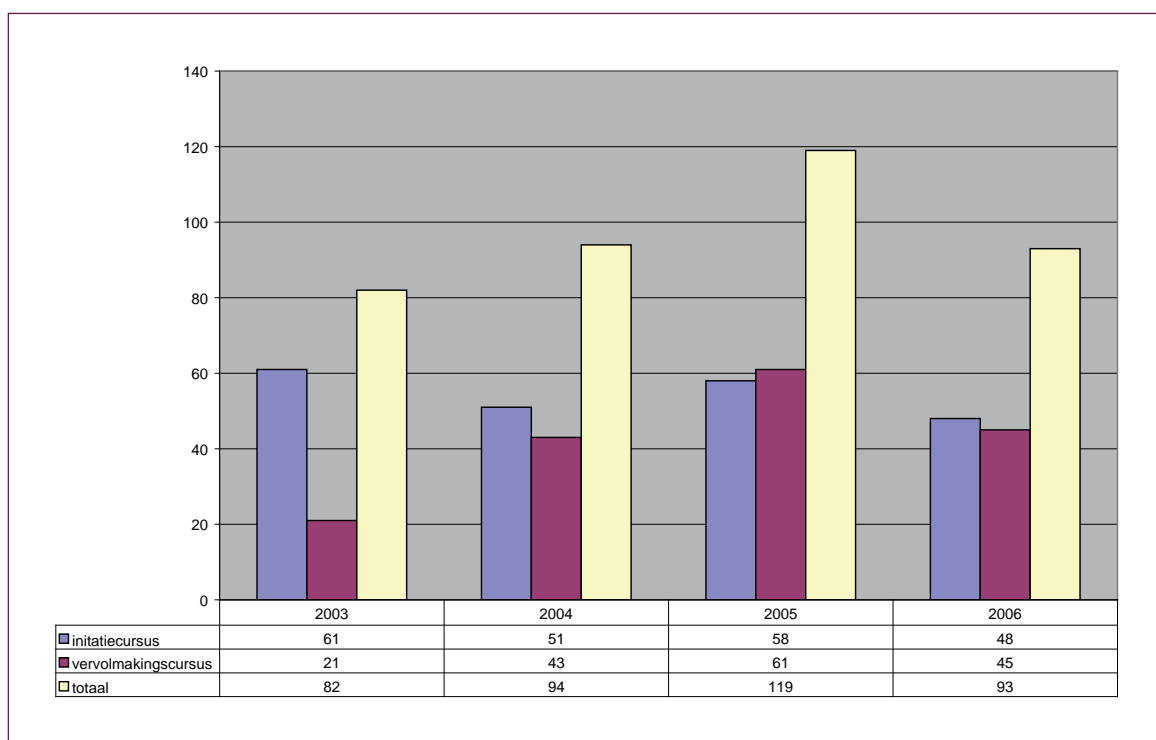
Het FANC verzekert de opleiding van personen die radioactieve stoffen over de weg vervoeren.

In de betrokken verslagperiode werden 3 opleidingssessies georganiseerd. In 2006 volgden 48 personen de initiatiecursus en 45 personen de vervolmakingscursus, die 5 jaar na de initiatiecursus dient gevolgd te worden.

In Figuur 3 wordt de evolutie van het aantal deelnemers aan deze opleidingen gedurende de laatste vijf jaar weergegeven.

Uit een enquête, georganiseerd onder de deelnemers, bleek hun tevredenheid.

Figuur 3 : aantal deelnemers aan de ADR-opleidingen

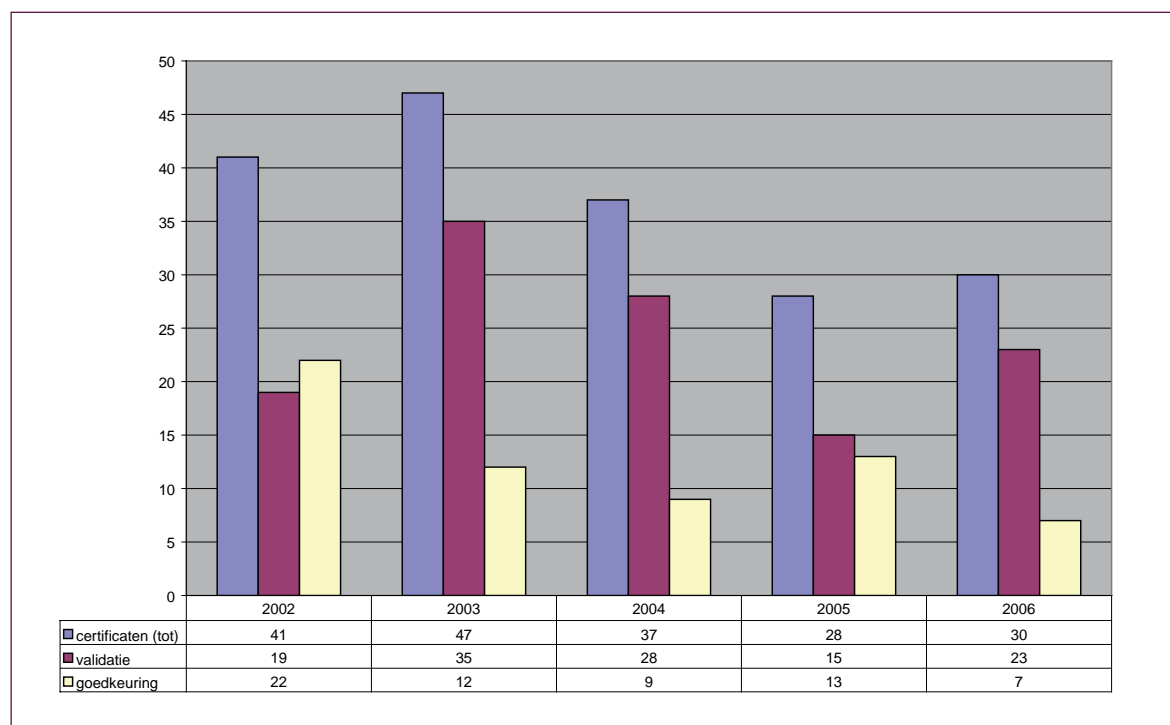
GOEDKEURINGEN VAN MODELLEN VAN COLLO

Het FANC staat eveneens in voor de goedkeuringen van de modellen van collo voor het vervoer van radioactieve stoffen en van capsules die radioactieve stoffen bevatten.

In dit kader was een deskundige van de dienst aanwezig tijdens een thermische test, voor het verifiëren van de thermische weerstand van een Belgisch model van collo.

In figuur 4 wordt de evolutie van het aantal afgeleverde goedkeuringscertificaten gedurende de laatste vijf jaar weergegeven. De twee indicatoren i.v.m. deze activiteit (RVT K/T CER) zijn beide positief.

Figuur 4 : aantal afgeleverde goedkeuringscertificaten

INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Het FANC volgt de werkzaamheden van de permanente werkgroep van de Europese Unie betreffende het vervoer van radioactieve stoffen en van de Radioactive Transport Study Group (RTSG), die de bevoegde overheden verenigt van de landen met een betekenisvolle nucleaire industrie.

De dienst heeft de ontwerptekst van de Compliance Assurance becommentarieerd. De definitieve tekst is voorzien voor 2007.

Het FANC heeft verder zijn actieve medewerking verleend aan een Europees project, opgestart in 2005 in de Standing Working Group on Safe Transport of Radioactive Material (SWG), dat moet uitmonden in een gids voor het indienen van aanvragen voor goedkeuringen van modellen van collo. De realisatie van dit project zal nog verschillende jaren in beslag nemen.

Het FANC neemt deel aan een jaarlijkse vergadering van de Frans-Belgische 'Transportwerkgroep' in samenwerking met de dienst invoer en vervoer van het departement controle en toezicht.

Het FANC heeft ook technische ondersteuning verleend voor:

- >> Het conformiteitsonderzoek van een collo van type A (beperkte hoeveelheden) bij Transrad (Fleurus) voor het vervoer van ontmantelde radioactieve bliksemafleiders;
- >> De analyse van de kwaliteitsverzekering van MDS Nordion (Fleurus) i.v.m. het gebruik van zijn modellen van collo, met bijzondere aandacht voor het onderhoud van de gamma-grafietoestellen.

DIENST MEDISCHE TOEPASSINGEN

MARKANTE ACTIVITEITEN

Financiering van een studie en seminarie over de interventionele radiologie

Interventionele radiologie is het gebruik in de geneeskunde van toestellen die röntgenstralen uitzenden voor de begeleiding van bepaalde interventies en invasieve procedures, in het bijzonder binnen het domein van de cardiologie en de vasculaire geneeskunde.

Deze techniek, die in volle expansie is en waardoor vele levens gered worden, leidt spijtig genoeg vaak tot blootstellingen aan hoge doses röntgenstralen. Dit is te wijten aan de duur en aan de moeilijkheid van de procedures waarbij lange scopietijden en vele beeldopnames nodig zijn. Deze blootstellingen aan röntgenstralen kunnen zo intens zijn dat ze radiologische letsels kunnen veroorzaken bij de patiënten, in het bijzonder op het niveau van de huid. De praktici die deze onderzoeken uitvoeren, worden zelf ook aan veel hogere doses blootgesteld dan in de klassieke radiologie.

In de lijn van de Europese eisen heeft het FANC een omvangrijke studie gefinancierd. Deze vormt slechts het begin en ze zal door andere meetcampagnes gevolgd worden.

De studie, die gesteund werd door de Hoge Gezondheidsraad, werd in België gedurende twee jaar uitgevoerd, in samenwerking met verschillende universiteiten, onderzoekscentra en ziekenhuizen. Niet minder dan 8 centra voor cardiologie en 17 diensten voor interventionele radiologie hebben hieraan deelgenomen.

Op het seminarie dat op 25 maart door het FANC georganiseerd werd, werden de belangrijkste resultaten hiervan aan 120 specialisten, waaronder artsen-radiologen, cardiologen, vaatchirurgen, anesthesisten, arbeidsartsen, deskundigen in de medische stralingsfysica en deskundigen in de stralingsbescherming voorgesteld.

Borstkankeropsparing en de Gemeenschappen

De borstkankeropsparing dmv een mammografie behoort tot de bevoegdheden van de gemeenschappen (preventieve geneeskunde), maar de gemeenschapsbesluiten mbt deze borstkankeropsparing werden uitgevaardigd zonder rekening te houden met de federale regelgeving. Deze laatste verplicht de aanwezigheid van een stralingsfysicus die door het Agentschap erkend is op het gebied van de competenties van de radiologie voor de uitvoering van de kwaliteitscontroles van de mammografieën.

Ten gevolge van verschillende interpellaties van stralingsfysici en van de politieke wereld heeft het FANC een bespreking aangevat met de gemeenschappen om de respectieve regelgevingen te harmoniseren. Een doeltreffende samenwerking tussen het Agentschap en de gemeenschappen heeft het mogelijk gemaakt om het juridisch probleem op te lossen dat zich stelde en om zo te beantwoorden aan de verschillende vragen die aan het agentschap m.b.t. de borstkankeropsparing via mammografie gesteld werden.

Samenwerkingscontract met het Laboratorium voor Standaarddosimetrie

In oktober 2004 kwam een samenwerkingsovereenkomst tot stand tussen het Agentschap en het Laboratorium voor Standaarddosimetrie van de Faculteit Geneeskunde van de Universiteit Gent.

In uitvoering van deze overeenkomst voert het

Laboratorium kalibraties uit van meetapparatuur die gebruikt wordt voor de kwaliteitsbewaking van medische toepassingen, in de domeinen van de radiotherapie, de radiodiagnose en voor de bescherming van de werknemers en de bevolking tegen het gevaar van ioniserende straling. Deze kalibraties worden uitgevoerd ten opzichte van primaire standaardapparatuur en de gekalibreerde toestellen worden gecertificeerd. Hierdoor wordt de continuïteit, de standaardisatie en de uniformiteit van de kwaliteitszorg in de patiënten- en personeelsdosimetrie in België verzekerd.

In antwoord op de vraag van het Labo voor Standaarddosimetrie te Gent (LSDG) om het bestaande éénjarige samenwerkingscontract met stilzwijgende verlenging om te zetten in een contract van onbepaalde duur, werden verscheidene alternatieven voor de financiering van het LSDG geëvalueerd, rekening houdend met criteria zoals haalbaarheid, kost en optimaal behoud van de in het LSDG aanwezige knowhow.

Half december keurde de Raad van Bestuur van het FANC de subsidiëring van het LSDG goed voor een periode van vijf jaar, jaarlijks verlengbaar met een maximumperiode van één jaar. Voorwaarde is wel dat de Universiteit Gent de optimale werking en het behoud van de infrastructuur van het LSDG garandeert tijdens de duur van de overeenkomst.

Beheer van raakvlakken met andere reglementeringen

De bevoegdheid van het FANC, zoals gespecificeerd in het koninklijke besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescher-

ming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen, vertoont vele raakvlakken met andere reglementeringen die niet onder de bevoegdheid van het FANC vallen. In de loop van het jaar 2006 werden diverse samenwerkingsinitiatieven ontwikkeld met het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Volksgezondheid, het Federaal Agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten, het Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg en de Hoge Gezondheidsraad.

Herziening erkenningcriteria apothekersspecialisten in de radiofarmacie

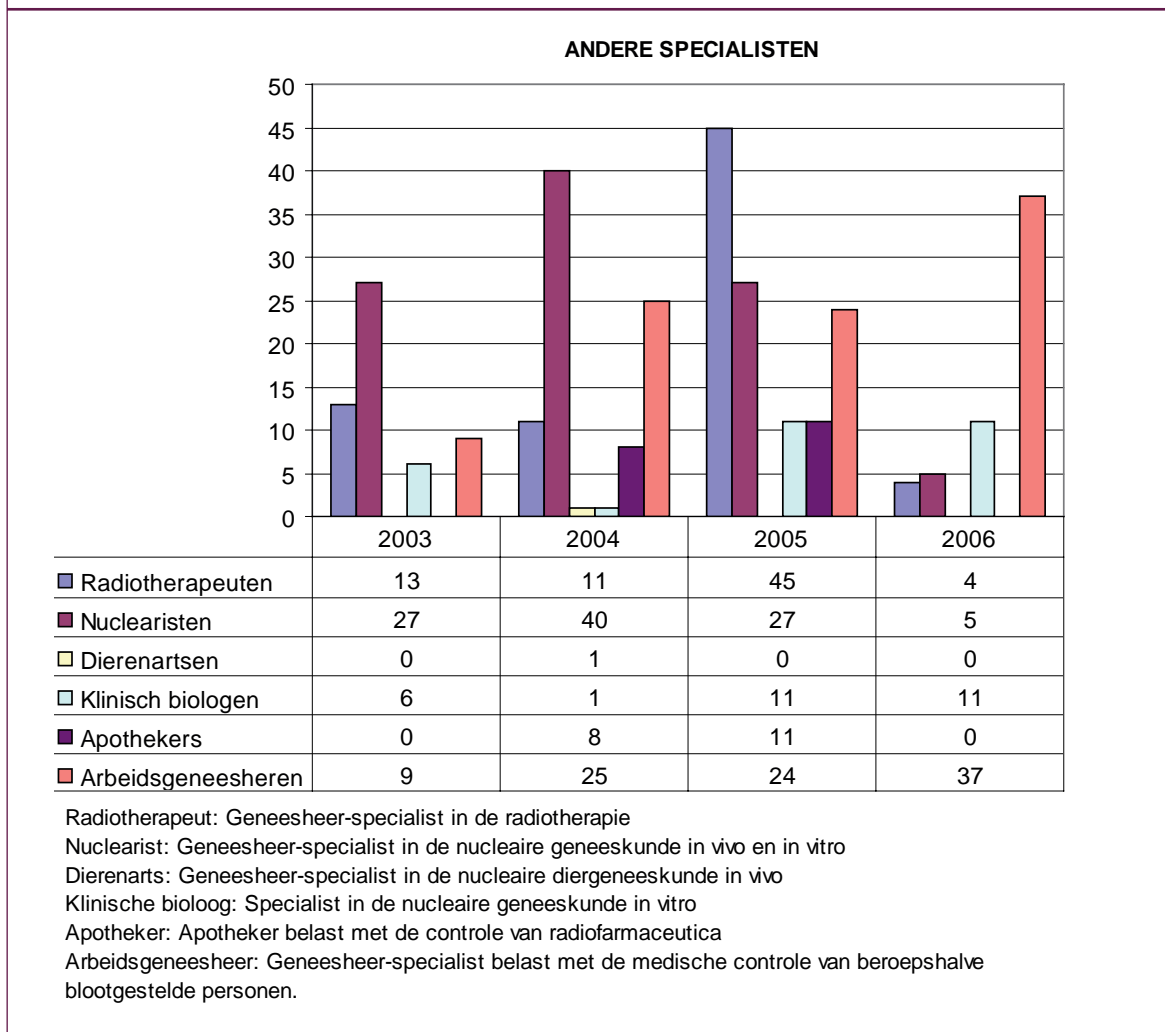
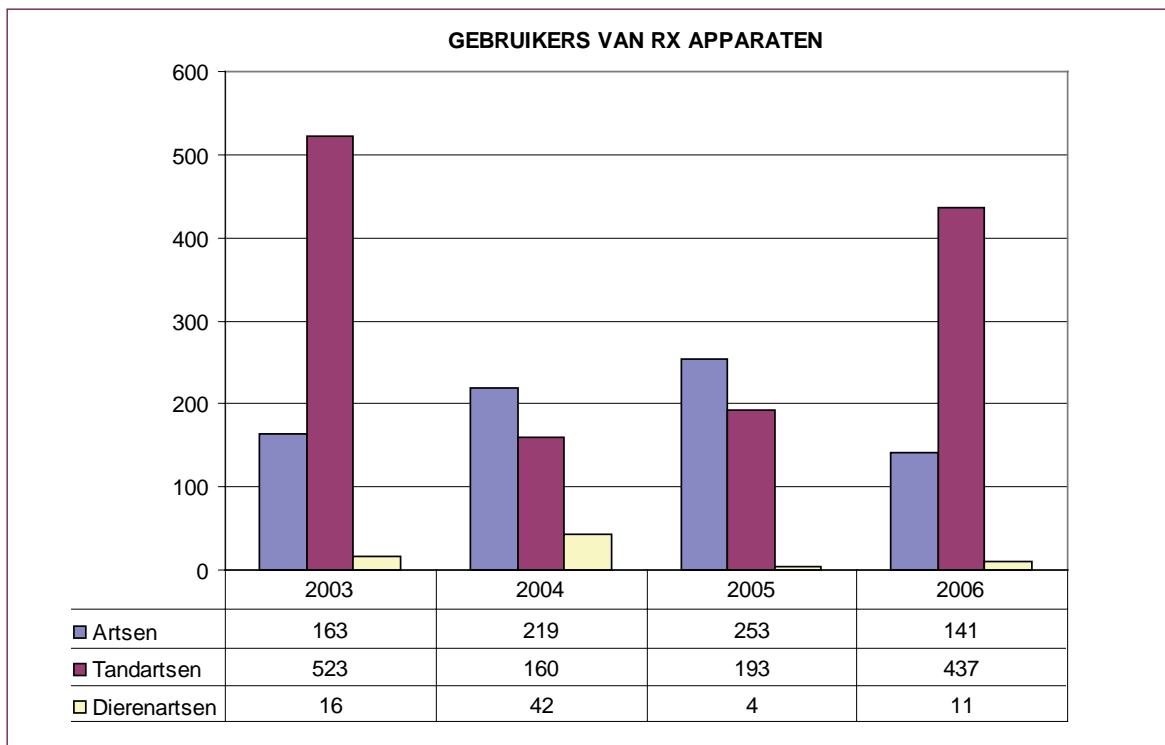
Ieder radioactief product bestemd voor niet-ingekapseld gebruik in de geneeskunde of de diergeneeskunde, dient onder de kwaliteitscontrole te staan van een apotheker-specialist in de radiofarmacie.

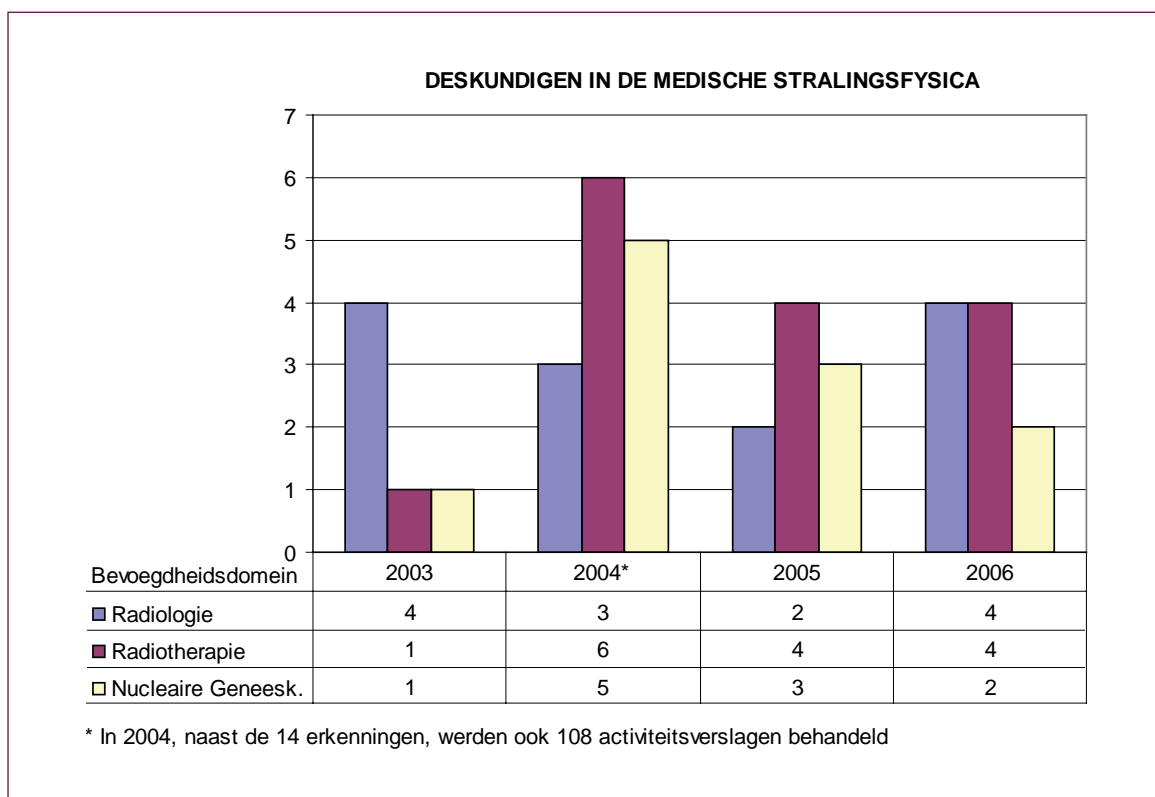
Het FANC erkent deze apothekers op basis van het advies van een Nederlandstalige en Frans-talige erkenningcommissie die dit formuleert op basis van de criteria voorzien in het koninklijk besluit van 20 juli 2001. Deze criteria zijn echter erg vaag waardoor deze door beide commissies verschillend konden worden toegepast.

De werkgroep radiofarmacie - bestaande uit professoren radiofarmacie van de grootste Belgische universiteiten - stelde een nieuwe reeks eenduidige erkenningcriteria op die voortaan door beide erkenningcommissies zullen worden toegepast. Bovendien werd de samenstelling van deze commissies herzien en vastgelegd in een ministerieel besluit (Belgisch Staatsblad 18/10/2006).

HOOFDACTIVITEITEN

VERGUNNINGEN EN ERKENNINGEN

VERGUNNINGEN EN ERKENNINGEN HOOFDSTUK 6 VAN HET ARBIS - 2001

Wegens de vernietiging, door de Raad van State, op 8 november 2006, van de bepalingen 50 tot en met 55.3. van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen, konden vanaf die datum geen vergunningen of erkenningen meer verleend worden met toepassing van hoofdstuk 6. Tot de publicatie en het in werking treden van het nieuwe KB kan het FANC wel nieuwe aanvragen bestuderen en dossiers voorbereiden.

DOSIMETRIE VAN DE WERKNEMERS

Tot op heden behoren de uitbouw en exploitatie van een dosimetrisch netwerk en de uitgifte van bestralingspaspoorten voor externe werkers tot de bevoegdheden van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO).

Dit is een verplichting volgend uit de richtlijn 90/641/Euratom van 4 december 1990.

Gezien het Agentschap deze gegevens zelf ook nodig heeft om een adequaat beleid inzake personeelsdosimetrie uit te bouwen en in het kader van gerichte inspecties, is het zelf ook vragende partij voor de overheveling van deze bevoegdheid, mits de juiste omkadering.

Het blootstellingsnetwerk zoals bepaald in art. 28 van het KB van 25 april 1997 (gewijzigd door art. 14 van het KB van 2 april 2002), is enkel gericht op het doen werken en onderhouden van het stralingsdosisbeheersysteem voor de externe werkers. Er zijn ongeveer 2.500 externe werkers. Deze externe werkers zijn een "gevoelige groep" in die zin dat de opvolging van de dosisgegevens niet vanzelfsprekend is door de vele veranderingen van opdrachtgever (exploitant).

Nochtans dient een dergelijk blootstellingsnetwerk zich niet te beperken tot de externe werkers; een centraal dosisregister dat de gegevens van alle beroepshalve aan ioniserende straling blootgestelde personen, ongeveer 40.000 in aantal, bevat, moet toelaten om:

- >> voor elke beroepshalve blootgestelde persoon zijn individuele stralingsdosis te kunnen beheren over zijn professionele loopbaan. Voor de externe werkers impliceert dit het uitreiken van een bestralingspaspoort;
- >> een adequaat beleid inzake personeelsdosimetrie op te kunnen stellen door het identificeren van de diverse blootgestelde groepen en het kwantificeren van hun opgelopen doses;
- >> een effectief en efficiënt middel te kunnen bieden voor het uitvoeren van toezicht en inspectie.

Het blootstellingsnetwerk moet kunnen gebruikt worden door het FANC en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO), elk voor hun specifieke bevoegdheden. Zo kan de FOD WASO de globale medische opvolging van elke werknemer garanderen, gezien deze overheidsdienst verantwoordelijk blijft voor het bijhouden van het medisch dossier van elke werknemer. De dosimetriegegevens maken deel uit van dit medisch dossier voor de werknemers die zijn blootgesteld aan ioniserende straling. Anderzijds legt het FANC zich toe op de aspecten van de stralingsbescherming: preventie van onnodige blootstelling, optimalisering van de dosis, specifieke opvolging van werknemers in geval van stralingsincidenten. Op die manier worden dezelfde gegevens door beide instanties met een ander doel gebruikt.

PIJLER 2: CONTROLES EN INSPECTIES : BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN IN 2006

Deze activiteiten zijn opgesplitst in de volgende categorieën :

- >> Grote nucleaire inrichtingen ;
- >> Middelgrote en kleine inrichtingen, alsook de nucleaire medische sector ;
- >> Invoer en vervoer ;
- >> Non-proliferatie en fysieke beveiliging ;
- >> Andere activiteiten die niet tot de vergunde inrichtingen behoren .

VERSTERKING VAN DE VEILIGHEIDSCULTUUR EN DE STRALINGBESCHERMING

Ingevolge de brieven van de erkende controle-instelling (AVN) aan de exploitanten van zeven kerninstallaties voor de productie van elektriciteit en van de audit van het FANC in 2004, heeft de exploitant van deze centrales in 2006 de verbeteringsmaatregelen waartoe in 2004 beslist werd, verder uitgevoerd. De gevolgen van dit actieplan zullen eind 2006 werkelijk zichtbaar zijn.

In antwoord op de bezorgdheden van het FANC en de controle-instelling, heeft de exploitant blijk gegeven van een daadwerkelijk wil tot verbetering van de werking van het bedrijf en om de middelen te voorzien om dit te bereiken. De ondernomen acties kaderen in een dynamiek tot versterking van de veiligheidscultuur en de stralingsbescherming in de installaties.

De herprecisering van de verantwoordelijkheden op elk niveau, de aanwerving van bijkomend personeel en de wil om zich in te zetten zijn evenzeer constante sleutelpunten in 2006 en laten een positieve evolutie na 2006 vermoeden.

Een betere veiligheidscultuur van het ganse personeel van de twee exploitatiesites heeft geleid tot een groter aantal gebeurtenissen dat gesignaleerd werd volgens de classificatie op de INES-schaal (Internationale schaal voor nucleaire gebeurtenissen). De spirit en de openheid van het personeel voor observaties in deze

installaties en het feit dat deze aan de hiërarchie gesignaleerd worden, zijn inderdaad positieve gevolgen van een verbeterde veiligheidscultuur.

Het FANC heeft, in samenwerking met AVN, de opvolging van de implementatie van de correctieve acties verzekerd en heeft tevens de verkregen resultaten geanalyseerd. Het FANC is trouwens eind 2006 overgegaan tot een tweede evaluatie van de implementatie van de door de exploitant ondernomen correctieve acties.

De internationale OSART-audit (Operational SAFety Review Team), die zal plaatshebben van 7 tot 23 mei 2007 in Tihange, zou nog verbeteringspistes kunnen aanbrengen.

OPSTELLING VAN EEN ACTIEPLAN IN GEVAL VAN STROOMONDERBREKING

Op 25 juli 2006 zijn in Zweden, bij een onderbreking van de elektrische voeding van de kerncentrale Forsmark-1, twee van de vier dieselgeneratoren, die in een dergelijke situatie de stroomtoevoer moeten verzekeren, niet gestart. Desalniettemin hebben de twee overige generatoren de verdere koeling van de stilgelegde reactor in veilige omstandigheden weten te verzekeren.

Het FANC heeft een onderzoek ingesteld om te weten te komen wat er zou gebeuren indien een gelijkaardig incident zich in Doel of Tihange zou voordoen. Uit de resultaten van de eerste analyses in de Belgische kerncentrales zijn er geen

elementen aan het licht gekomen die tot ongerustheid baren. Toch werden de overgangsmaatregelen in de loop van 2006 nog grondig geverifieerd.

GRONDIGERE INSPECTIES OP DE SITE VAN MEERDERE PRODUCENTEN VAN RADIO-ISOTOPEN VOOR DE NUCLEAIRE GENEESKUNDE EN INVOERING VAN EEN ACTIEPLAN

Het FANC heeft in 2005 een grondigere inspectie uitgevoerd op de site van meerdere producenten van radio-isotopen voor de nucleaire geneeskunde en heeft de invoering van een actieplan aan deze exploitanten opgelegd.

Het FANC heeft in 2006 de evolutie van de uitvoering van dit actieplan verder opgevolgd. Ook al werd er ontegensprekelijk vooruitgang geboekt in de loop van 2006, toch dient er ook te worden opgemerkt dat deze invoering eind 2006 nog niet voltooid was.

HERZIENING VAN HET PROCES VAN DE TIENJAARLIJKSE HERZIENINGEN

Het FANC heeft in 2006 tevens beslist om het proces van de tienjaarlijkse herzieningen in de kerninstallaties van de hogere klasse te verbeteren.

Ter herinnering, het doel van de tienjaarlijkse herzieningen bestaat erin, middels een groot-schalige evaluatie, na te gaan of de installatie minstens even veilig is als bij het ontwerp of op het einde van de vorige tienjaarlijkse herziening,

en of de van kracht zijnde veiligheidsvoorzieningen adequaat zijn om de veiligheid van de installaties niet alleen te handhaven, maar ook te verbeteren.

De nieuwe aanpak van het agentschap bestaat hoofdzakelijk in een toegenomen betrokkenheid van het FANC bij het proces van de tienjaarlijkse herziening en een belangrijke verkorting van de evaluatie- en implementatieperiode van de resultaten van deze herziening in de installaties.

De aangenomen methodologie bestaat uit verschillende opeenvolgende stappen:

- >> voorbereidingsfase tijdens welke de definitieve lijst met de te behandelen onderwerpen op basis van de door de exploitant en de erkende instelling onafhankelijk uitgevoerde analyses, wordt opgesteld;
- >> onderwerpstudie: uitvoering van de veiligheidsanalyse met als doel de eventueel nodige verbeteringsmaatregelen te bepalen;
- >> gedetailleerde studies om de eventuele bijkomende verbeteringsmaatregelen te bepalen;
- >> implementatie van de verbeteringsmaatregelen van de processen, exploitatiedocumenten en installaties.

STRALINGSONGEVAL VAN EEN OPERATOR IN EEN BESTRALINGSINSTALLATIE EN LANCERING VAN EEN THEMATISCH INSPECTIEPROGRAMMA

Het markante element is ongetwijfeld het stralingsongeval in maart 2006 van een operator in een bestralingsinstallatie die diende voor de sterilisatie van voedingsmiddelen en van medisch materiaal. De operator werd ernstig bestraald en het ongeval werd op niveau 4 van de INES-schaal geklasseerd.

Na de eerste onmiddellijke onderzoeken die op 31 maart en op 1 april 2006 werden uitgevoerd, heeft het FANC de beslissing genomen om de bestralingscellen te verzegelen.

De ontzegeling vond plaats op het ogenblik dat de exploitant aan de bijkomende fysieke en administratieve beveiligingsvoorwaarden die hem door het FANC werden opgelegd had voldaan, en waarop deze gecontroleerd en goedgekeurd werden. Hiertoe had het FANC, in samenwerking met de erkende instelling en de controle op het welzijn op het werk van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, aan de exploitant een actieprogramma opgelegd met inbegrip van de invoering van redundante hydraulische, elektrische en mechanische veiligheidssystemen.

Ingevolge dit ongeval heeft het FANC, in samenwerking met alle erkende Belgische instellingen, een nieuwe inspectiecampagne ge-

lanceerd in de Belgische installaties die een gelijkaardig risico kunnen vertonen.

De vaststellingen die eind 2006 werden gedaan, zijn evenwel eerder geruststellend; toch zijn er bijkomende maatregelen nodig op het gebied van de voorwaarden die door de exploitatievergunningen aan bepaalde van deze geïnspecteerde installaties worden opgelegd. Deze campagne liep nog eind 2006.

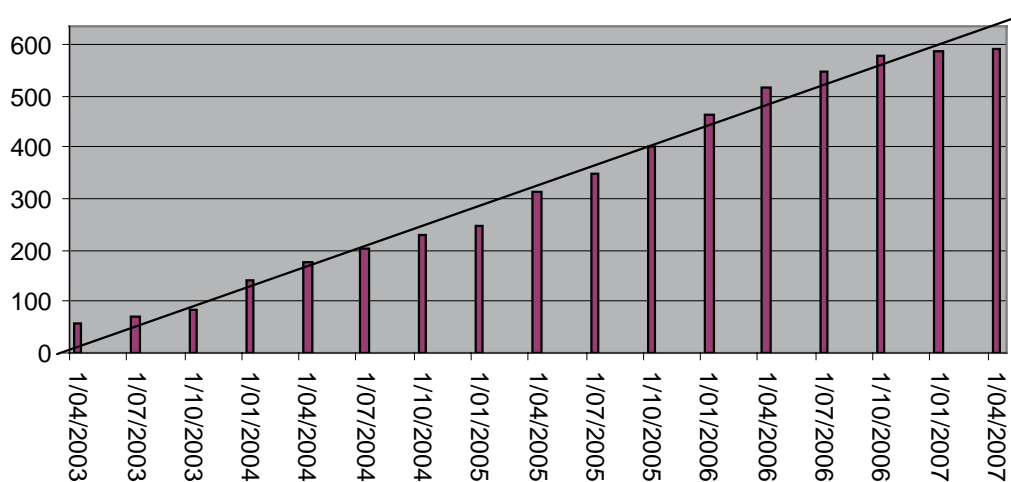
VERHOOGDE SENSIBILISERING VOOR DE STRALINGSBESCHERMING IN HET MEDISCH MILIEU

De inspectiecampagne die in 2003 gelanceerd werd in de diensten voor radiografie, radiotherapie en nucleaire geneeskunde in de Belgische ziekenhuizen was bijna voltooid in 2006.

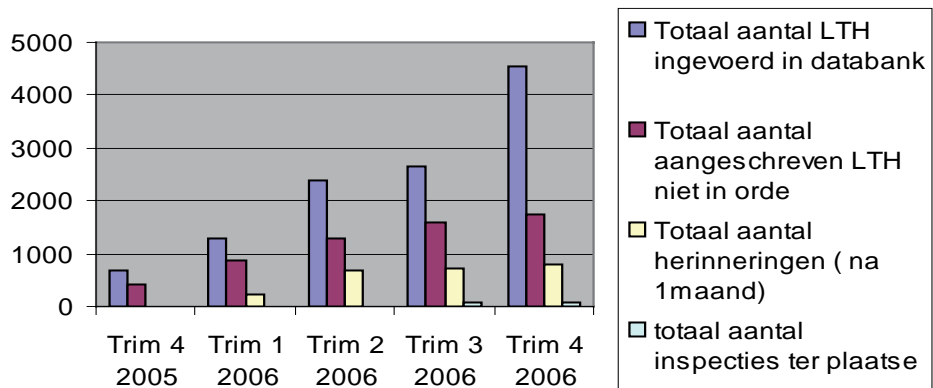
Er worden ook na 2006 nog opvolgings- en controle-inspecties i.v.m. de invoering van de door het agentschap opgelegde maatregelen uitgevoerd en dit tot de einddoelstellingen van de campagne bereikt werden. Deze campagne heeft ontegensprekelijk bijgedragen tot een verhoogde sensibilisering van de stralingsbescherming in het medische milieu.

Ziekenhuizen

■ Voltooide inspecties

Tandartscampagne

START VAN DE IDENTIFICATIECAMPAGNE VAN TANDARTSEN DIE NIET IN ORDE ZIJN

Het FANC heeft in 2006 een campagne gelanceerd voor de identificatie van tandartsen die niet in orde zijn met hun exploitatie-, gebruikersvergunning en/of met de periodieke controle door een erkende instelling.

Deze campagne bestaat uit het verzamelen van de gegevens die beschikbaar zijn in verschillende interne en externe databanken, in het bijzonder de databanken van de erkende instellingen, van het RIZIV, de tandartsenverenigingen enz..., en uit het richten van een schrijven aan de geïdentificeerde tandartsen die niet in orde zijn volgens de op het agentschap beschikbare gegevens. Het doel is hen te verzoeken zich te regulariseren en, indien nodig, om een nucleair inspecteur ter plaatse te sturen.

De campagne is van start gegaan in de provincie Limburg, in de zone Brussel evenals in de belzones 061-063-082-083-084. In de provincie Limburg is ze volledig afgewerkt. Ze diende evenwel onderbroken te worden ingevolge de nietigverklaring van hoofdstuk VI van het ARBIS door de Raad van State eind 2006.

VOORBEREIDING VAN DE IDENTIFICATIECAMPAGNE VAN VEEARTSEN

In 2006 werd er een gelijkaardige campagne als deze voor de tandartsen voorbereid voor de veeartsen. Deze campagne zal in 2007 gelanceerd worden.

ONDERZOEK IN EEN MEDISCH LABO INGEVOLGE EEN KLACHT VAN EEN WERKNEMER

Er werd in het eerste trimester van 2006 bij de Arbeidsauditeur een klacht neergelegd door werknemers van een medische laboratorium van een Belgische universiteit. De Auditeur beval een onderzoek door de inspectiediensten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het FANC. In het laboratorium worden evenwel geen radioactieve stoffen gebruikt.

Ingevolge deze vaststellingen heeft het FANC een PRO JUSTITIA opgesteld en heeft in overleg met de Dienst voor Fysische Controle besloten om het gebruik van het RX- toestel te verbieden. De zaak is nog steeds in handen van het Arbeidsauditoraat.

FASTSTELLING VAN ONREGELMATIGHEDEN BIJ EEN INGEDEELDE INRICHTING VAN EEN BEDRIJF DAT ACTIEF IS IN DE ONTMANTELING VAN RADIOACTIEVE BLIKSEMAFLEIDERS

Na een nieuwe inspectie ter plaatse heeft het FANC in maart 2006 de opslagplaats van de radioactieve bliksemafleiders opnieuw verzegeld. Er werd een Pro Justitia samen met een volledig dossier aan het Parket verstuurd. Deze zaak is sindsdien in handen van het Parket. De verzegeling die eind 2006 nog steeds aanwezig was, kan enkel worden opgeheven door een nucleair inspecteur van het FANC, of op vraag van het Parket, en dit om de bliksemafleiders via NIRAS naar de juiste verwerkingsinstallaties te brengen.

GEEN RADIOLOGISCHE GEVOLGEN BIJ VERVOERSINCIDENTEN IN 2006

Jaarlijks worden in België ongeveer 500.000 colli vervoerd; als men rekening houdt met de overlading staat dit voor 700.000 collitrajecten. Ongeveer 90% van deze transporten zijn verbonden met de productie en aanwending van radio-isotopen, voornamelijk in de medische sector en in mindere mate in de onderzoeks- en industriële sector.

Bij geen enkel vervoersincident of -ongeval werden radiologische gevolgen voor mens of milieu vastgesteld.

TRANSPORTEN VAN HOOGACTIEF VERGLAASD AFVAL

In 2006 waren er vier transporten met hoogactief verglaasd afval afkomstig van de Franse opwerkingsfabriek voor bestraalde splijtstof.

Drie van deze transporten (de 10°, 11° en 12° van een reeks van 14) hadden betrekking op de terugkeer van Belgisch afval dat wordt opgeslagen in een daartoe bestemde opslaginstallatie bij Belgoproces (Dessel).

Het laatste transport (3° uit een reeks van 4) was bestemd voor de Covra-opslagplaats in Nederland. Dit laatste transport is volledig gelijk aan het transport bestemd voor België en verloopt eveneens per spoor doorheen ons land.

Met uitzondering van een technische storing aan de portaalkraan voor de overlading van de container in het spoorwegstation van Mol die voor enkele uren vertraging zorgde, verliepen deze transporten vlekkeloos.

GROOTSCHALIGE CONTROLEACTIE OP HET VERVOER VAN AFVAL EN VAN RECYCLEERBAAR MATERIAAL VIA DE WEG, HET SPOOR EN DE WATERWEGEN.

Op 28 september 2006 werd er een grootschalige controleactie gehouden op het vervoer van afval en van recycleerbaar materiaal via de weg, het spoor en de waterwegen. De operatie had plaats in het arrondissement Kortrijk.

Het FANC had als voornaamste doel de illegale of niet-reglementaire aanwezigheid van radioactieve stoffen op te sporen.

De geïnspecteerde voertuigen moesten door een meetpoort voor de detectie van radioactieve stoffen passeren. De inspecteurs van het FANC hebben de radioactiviteit op de schepen met behulp van draagbare detectoren gecontroleerd.

Tijdens de ganse operatie werden er door het FANC 76 voertuigen en 6 schepen gecontroleerd. Er werden geen onregelmatigheden vastgesteld. Het FANC heeft eveneens wegcontroles uitgevoerd om na te gaan of de vergunde transporten van radioactief materiaal conform de regelgeving gebeurden.

GEEN TOENAME IN DE COLLECTIEVE EN INDIVIDUELE BLOOTSTELLING BIJ EEN BELANGRIJKE WEGVERVOERDER ONDANKS STERKE STIJGING VAN VOLUME AAN COLLI

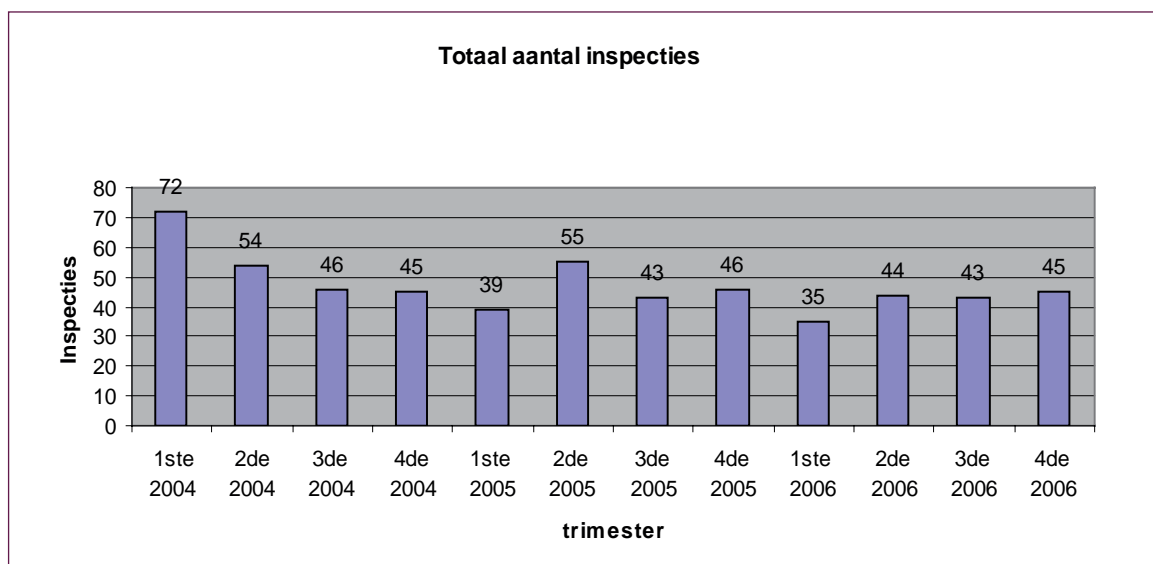
De opvolging van de resultaten van een in 2005 opgelegd actieprogramma, bestaande uit een gestructureerde opvolging van de personeelsdosimetrie bij een belangrijke wegvervoerder met het oog op een categorisatie van radio-isotopen, heeft uitgewezen dat mits een gestructureerde aanpak van alle aspecten (zoals geschikte voertuigen, werkorganisatie en het sensibiliseren van de werknemers) gunstige resultaten worden geboekt in termen van individuele en collectieve blootstelling. Het sterk gestegen volume aan colli leidde dan ook nauwelijks tot een toename in de collectieve en de individuele blootstelling.

Inspecties in het kader van de non-proliferatie en de fysieke beveiliging.

DEELNAME AAN INSPECTIES VAN EURATOM EN HET IAEA

De inspecteurs van het FANC hebben in 2006 deelgenomen aan de inspecties van EURATOM en het IAEA in de Belgische kerninstallaties waarin zich kernmateriaal bevindt.

In ondervermelde grafiek vindt u de evolutie van het aantal van deze inspecties sinds begin 2004.

FYSIEKE BEVEILIGING VAN KERNINSTALLATIES EN KERNMATERIAAL

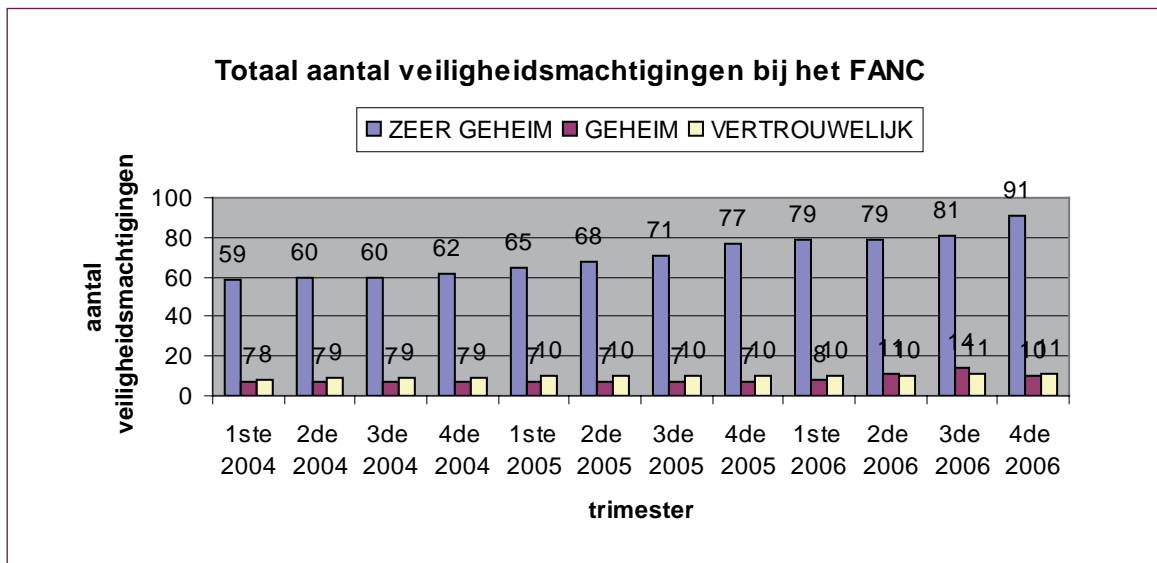
Er hebben nog geen inspecties inzake de fysieke beveiliging van installaties plaatsgehad in 2006.

AFLEVERING VEILIGHEIDSATTESTEN

De nieuwe regelgeving op het gebied van de aflevering van veiligheidsattesten door het FANC werd ingevoerd. Deze attesten hebben tot doel een soort politieonderzoek uit te voeren m.b.t. fysieke personen die voor beroepsredenen tijdelijke toegang tot kerninstallaties vragen en die vragen om binnen een zeer korte termijn een certificaat af te leveren waardoor de exploitanten van deze installaties de toegang tot hun installaties kunnen verlenen. Zo heeft het FANC in 2006 binnen een maximumtermijn van 15 dagen een totaal van 5540 aanvragen voor attesten voor fysieke personen ontvangen en behandeld. 42 aanvragen hebben geen positief antwoord van het FANC ontvangen. Van de 42 weigeringen hebben er 3 personen een beroep ingediend: het FANC heeft in één geval zijn beslissing aangepast.

VEILIGHEIDSMACHTIGING

De veiligheidsofficier van het FANC is belast met het beheer van de veiligheidsmachtigingen voor het personeel van het Agentschap dat in het kader van zijn activiteiten toegang heeft tot gevoelige informatie en of kernmateriaal. Zo wordt de evolutie m.b.t. de machtiging van het personeel geïllustreerd in ondervermelde grafiek. We kunnen vaststellen dat eind 2006 91 personen van het Agentschap over een veiligheidsmachtiging van het hoogste niveau, dwz zeer geheim, beschikten.

Activiteiten buiten de inrichtingen die over een nucleaire vergunning beschikken.

AKKOORD VOOR DE FINANCIERING VAN RADIOACTIEVE WEESBRONNEN

Het FANC heeft in 2006 zijn inspanningen verder gezet om te komen tot een oplossing voor de radioactieve weesbronnen. De belangrijkste acties zijn deze m.b.t. de meetpoorten voor de detectie van radioactieve stoffen in de klassieke afvalverwerkende sector of in de sector van de recycling), de recuperatie van illegale bliksemafleiders en in mindere mate de gezamenlijke acties met NIRAS om radioactieve stoffen bij bijvoorbeeld apothekers te recupereren.

De laatste jaren werd er een toename vastgesteld van het aantal radioactieve bronnen dat werd ontdekt in de grote schrootopslagplaatsen, in de installaties voor de recycling van metaal en in het circuit voor het beheer van het klassiek afval. Deze tendens is vooral te wijten aan het feit dat er meer en meer installaties uitgerust zijn met meetpoorten voor de detectie van de radioactiviteit.

Het FANC had reeds in 2004 richtlijnen uitgewerkt voor de exploitanten van de centra voor het beheer en de recycling van het klassiek afval, in samenwerking met de exploitanten van deze centra en de gewestelijke autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de aflevering van exploitatievergunningen en de controle van deze exploitanten. Deze richtlijnen werden verplicht gemaakt ingevolge de omzetting van de Europese richtlijn m.b.t. hoogactieve radioactieve bronnen en werden dus in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd in september 2006.

Het akkoord tussen NIRAS en het FANC m.b.t. de financiering van de interventiekosten in verband met de recuperatie en de behandeling van de weesbronnen in deze sectoren werd voltooid en afgesloten in 2006. Dit akkoord werd begin 2007 door de Ministerraad goedgekeurd. Dit akkoord werd afgesloten op basis van een tenlastenneming van de weesbronnen - na onderzoek en beslissing door het FANC - door het insolventiefonds dat door NIRAS beheerd wordt.

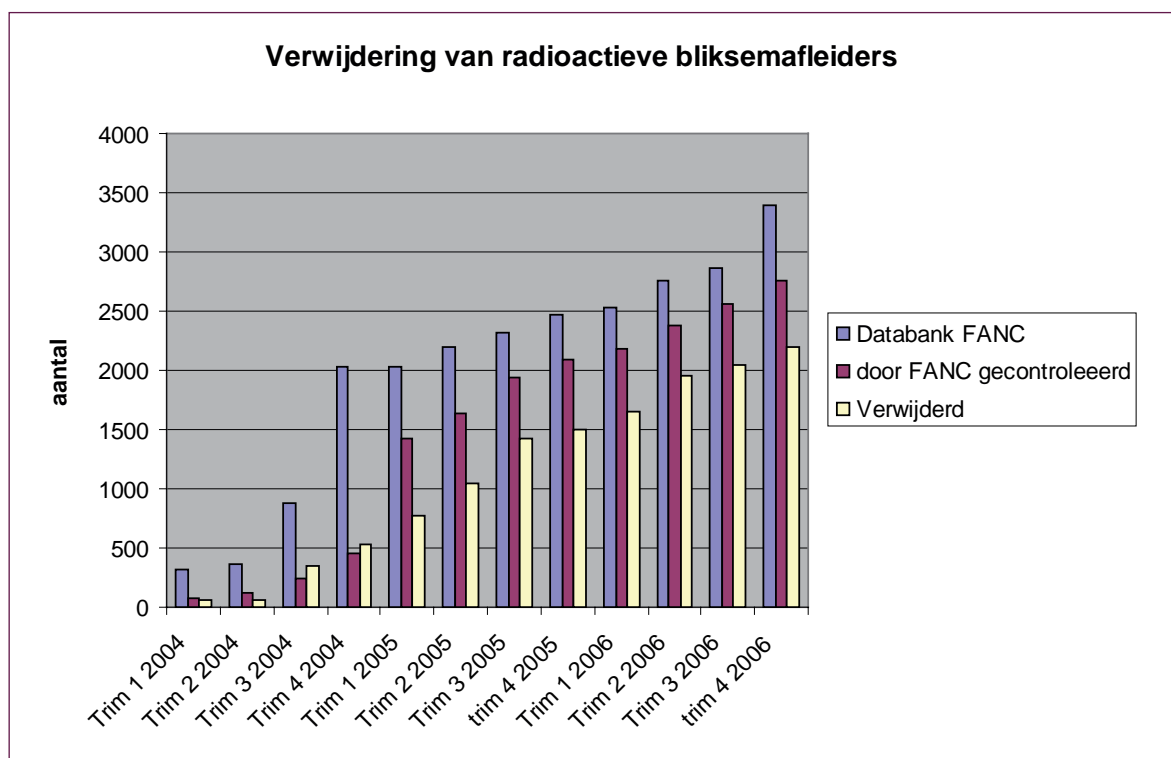
VERDERZETTING VAN DE CAMPAGNE VOOR DE VERWIJDERING VAN BLIKSEMAFLEIDERS

De campagne die in 2004 door het FANC gelanceerd werd voor de verwijdering van illegale radioactieve bliksemafleiders werd in de loop van 2006 voortgezet. De moeilijkheid met deze campagne is en blijft de lokalisatie en de herkenning van deze bliksemafleiders die zich op om het even welk dak van om het even welk gebouw, op om het even welke mast of pyloon of op een andere verhoogde structuur kunnen bevinden.

Het FANC heeft derhalve in samenwerking met de dienst Luchtsteun van de federale politie een test uitgevoerd. Een nucleair inspecteur vergezelt de piloot en het gespecialiseerd personeel bij het overvliegen van steden met de helikopter waardoor de bliksemafleider tegelijkertijd geïdentificeerd en gelokaliseerd kan worden op zijn exacte adres.

Deze test die eind 2006 werd uitgevoerd, is overtuigend en er werd met de federale politie en het FANC overeengekomen dat de screening van de grote steden volgens de technieken die bij de eerste vluchten op punt werden gesteld, zal worden verder gezet.

Ondervermelde grafiek geeft de situatie m.b.t. de verwijdering eind 2006. In het bijzonder kan worden opgemerkt dat ongeveer 3500 bliksemafleiders gekend zijn door het agentschap en dat er reeds ongeveer 2200 van hun locatie werden verwijderd.

VERDERZETTING VAN HET RADONPROJECT

Het intensieve programma gebaseerd op vier jaar metingen in woningen en in de bodem in de arrondissementen van Bastogne en Neufchateau werd verder uitgevoerd. De resultaten van de metingen van de radonconcentraties in de woningen laten het Agentschap toe de risicozones te bepalen.

Het doel bestaat erin om - in nauwe samenwerking met de regionale autoriteiten – de preventiemaatregelen te bepalen die moeten worden toegepast op de nieuwe constructies in de risicozones, evenals om een sanering te stimuleren in geval men van mening is dat de concentraties in de bestaande woningen te hoog liggen.

INZAMELINGSCAMPAGNE VAN RADIOACTIEVE PRODUCTEN IN APOTHEKEN

In samenwerking met NIRAS heeft het FANC in 2006 een inzamelingscampagne georganiseerd voor overtollige radioactieve producten in de Belgische apotheken.

Andere campagnes zijn voorzien, bijvoorbeeld in de scholen.

PIJLER 3: TOEZICHT OP HET GRONDGEBIED : BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN IN 2006

- >> het TELERAD-netwerk ;
- >> het radiologisch toezicht op het grondgebied ;
- >> het nucleair noodplan ;
- >> de wachttol .

AUDIT VAN HET NETWERK

Een audit werd door een externe consultant uitgevoerd.

De audit bevestigt in grote lijnen de strategische oriëntaties die het agentschap vanaf 2002 gekozen heeft en beveelt enkele nieuwe verbeterings- en reflectiepunten aan. Het Agentschap heeft op deze basis een korte- en middellange-termijnactieplan gedefinieerd. Dit kortetermijnactieplan werd eind 2006 grotendeels geïmplementeerd; het middellange-termijnactieplan zal ten laatste midden 2007 geïmplementeerd worden.

De audit uitgevoerd in 2006 maakt het mogelijk om de huidige werking van het netwerk grondig en op onafhankelijke wijze te analyseren en om aanbevelingen voor de netwerkbeheerders te formuleren.

Ondanks deze bemoedigende vaststelling, zal het agentschap de inspanningen die het zich sinds 2002 getroost heeft om het netwerk mo-

derner en functioneler te maken, verder zetten door het "businessplan" verder uit te voeren. Dit strategische plan wordt echter herzien in het licht van de gemaakte vaststellingen en vooral van de aanbevelingen die in het auditverslag geformuleerd werden.

Bovendien werd een back-upstelsel voor de gedecentraliseerde gegevensbewaring gerealiseerd. Deze gedecentraliseerde gegevensbewaring biedt een hoge garantie voor de operationele continuïteit van het net in geval van een ernstige crisis in Brussel en tegelijkertijd biedt het een zekere garantie in extreme omstandigheden (bv. oorlog).

Het radiologisch toezicht op het grondgebied

M.b.t. het radiologisch toezicht op de rivieren, de bodem en de voedselketen heeft het FANC begin 2006 zijn relaties met de gespecialiseerde laboratoria voor de bemonstering en de analyse van de stalen begin 2006 gestructureerd heeft en dit via onderaannemingscontracten op langere termijn. Deze contracten garanderen zowel voor het agentschap als voor de betrokken laboratoria een grotere stabiliteit.

ORGANISATIE VAN DE VERGADERING VAN HET COMITÉ RADIOACTIEVE STOFFEN

Als Belgische nucleaire veiligheidsautoriteit heeft het FANC in januari 2006 een vergadering georganiseerd van het Comité Radioactieve Stoffen (CRS) van de Conventie voor de Bescherming van het mariene milieu van het noordoostelijk deel van de Atlantische oceaan (OSPAR).

Het doel van OSPAR bestaat meer specifiek in de preventie van de vervuiling van de mariene zone door radioactieve stoffen. Hiertoe voert de Conventie een strategie uit met als doel te komen tot de progressieve reductie van uitstoot, emissie en verlies van dergelijke stoffen.

Het doel dat de partijen die deel uitmaken van de Conventie nastreven, is het bekomen van concentraties in het mariene milieu die de

omgevingsniveaus benaderen en dit voor de radioactieve stoffen die er op natuurlijke wijze in aanwezig zijn en die de nulwaarde benaderen voor stoffen die veroorzaakt worden door menselijke activiteiten.

De conventie legt de belangrijkste principes van de evaluaties, de programma's en de metingen vast die de contracterende partijen zullen moeten uitvoeren om dit doel te bereiken. Het gaat hier om het voorzichtigheidsprincipe, het principe de vervuiler betaalt en het principe van de beste praktijk.

Het nucleair noodplan

DE OPRICHTINGEN EN DE ORGANISATIE VAN HET NUCLEAIR NOODPLAN

Het FANC heeft in 2006, onder zijn verantwoordelijkheid, de oprichting en de organisatie van de crisiscellen verder gezet door het opstellen van de werkprocedures en door de jaarlijkse oefeningen voor de grote nucleaire installaties te organiseren; dit gebeurde in nauwe samenwerking met het crisis- en coördinatiecentrum van de regering en met de andere partners die bij het nucleair noodplan betrokken zijn.

De wachtrol

WACHTROL IN NORMALE OMSTANDIGHEDEN

Tot slot vermelden we nog dat het FANC sinds 2003 zijn externe wachtrol geherstructureerd heeft waarbij er 24u/24u 7d/7d door gekwalificeerde deskundigen een antwoord kan geboden worden op elke vraag, of op elke oproep van buitenaf die verband houdt met zijn reglementaire taken. De werkingsprocedures van deze wachtrol werden nog verbeterd in de loop van 2006, rekening houdende met de ervaring die de voorgaande jaren werd opgebouwd.

DE ROL VAN HET FANC IN 2006 OP INTERNATIONAAL VLAK

GEZAMENLIJK VERDRAG INZAKE DE VEILIGHEID VAN HET BEHEER VAN BESTRAALDE SPLIJTSTOF EN INZAKE DE VEILIGHEID VAN HET BEHEER VAN RADIOACTIEF AFVAL

Het veilig beheer van radioactief afval en van bestraalde splijtstof werd onderzocht op de 2de onderzoeksvergadering van het Gezamenlijk Verdrag die van 15 tot 24 mei 2006 werd gehouden op het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie.

Tijdens deze vergadering heeft men kunnen vaststellen dat de contracterende partijen van het Gezamenlijk Verdrag een duidelijk engagement zijn aangegaan voor het opvolgen van de veiligheidsdoelstellingen van het Verdrag en voor de uitvoering van de principes ervan. De stand van zaken van de handelingen werd opgemaakt en de toekomstige uitdagingen geïdentificeerd.

Het verslag en de Belgische vertegenwoordiging die door het FANC gecoördineerd en uitgevoerd werd met de Belgische partners die er tevens bij betrokken zijn (NIRAS, AVN, Electrabel en het SCK-CEN), werden goed onthaald en geapprecieerd omwille van hun duidelijkheid, de waarde van de gedeelde praktijk en ervaringen en voor de openheid van de uitwisselingen die op de voorstelling volgden.

WENRA-ACTIVITEITEN M.B.T. DE HARMONISERINGSWERKZAAMHEDEN EN DE VERBETERING M.B.T. DE BENADERINGEN OP HET GEBIED VAN DE NUCLEAIRE VEILIGHEID

Het FANC maakt deel uit van de West-Europese Vereniging van Regelgevende Autoriteiten op Nucleair Gebied (WENRA). Deze organiseerde op 9 februari 2006, te Brussel, een seminarie waarin ze haar harmoniseringswerkzaamheden m.b.t. de benaderingen op het gebied van de nucleaire veiligheid en de reglementering in Europa heeft voorgesteld.

De veiligheidsautoriteiten die lid zijn van WENRA engageren zich om tegen 2010 hun regelgevingssystemen en de praktische toepassing ervan te verbeteren met - op zijn minst - een harmonisering van de referentieniveaus op het gebied van de nucleaire veiligheid die samen werden opgesteld.

Het FANC heeft het nationaal plan opgesteld voor de verbetering van de veiligheid van de reactoren en heeft dit aan zijn partners van WENRA in november 2006 voorgesteld.

AFRONDING VAN DE ONDERHANDELINGEN MBT DE RICHTLIJN VAN DE RAAD INZAKE HET VERVOER VAN RADIOACTIEF AFVAL

In december 2006 werden de onderhandelingen mbt de richtlijn van de Raad mbt het toezicht en de controle op de overdracht van het radioactief afval en de bestraalde splijtstof afgerond. Het FANC heeft actief meegewerkt opdat men een nuttig hulpmiddel zou verkrijgen voor de radiologische bescherming van de bevolking en het leefmilieu.

DE WERKNEMERS VAN HET FANC

Het Agentschap telde op 31 december 2006 een personeelsbestand van 116 personen, of 114,1 voltijds equivalenten.

DE AARD VAN HET TEWERKSTELLINGREGIME

Op 31 december 2006 had het Agentschap 95 personeelsleden in dienst met een arbeidsovereenkomst. Dit vertegenwoordigt 93,5 voltijds equivalenten. Daarnaast waren er bij het Agentschap 21 personen werkzaam die ter beschikking waren gesteld door enkele Federale Overheidsdiensten (Volksgezondheid en Leefmilieu, Werkgelegenheid, Arbeid & Sociaal overleg, Economische Zaken, Buitenlandse Zaken, Justitie). Zij vertegenwoordigen 20,6 voltijds equivalenten.

DE VERDELING TUSSEN MANNEN EN VROUWEN EN PER OPLEIDINGSNIVEAU

Onder de 116 personeelsleden waren er op 31 december 2006:

49 vrouwen (42%) en 67 mannen (58%).

46 niet-universitairen (40%) en 70 universitairen (60%).

DE LEEFTIJDSTRUCTUUR

De leeftijdsstructuur van de 70 universitaire medewerkers zag er als volgt uit:

OUDERDOM (IN JAREN)	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69
AANTAL PERSONEN	6	18	17	21	8

DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET AGENTSCHAP

SAMENSTELLING

Na de benoeming van een Nederlandstalige directeur-generaal kwam er op 1 juli 2006 van rechtswege een einde aan het mandaat van de heer Tom Vanden Borre als voorzitter en dit ingevolge het hoger vermelde KB van 4 juni 1999. De Raad zetelt sindsdien onder het Voorzitterschap ad interim van de heer Michel Jurisse.

DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET FANC IS ALS VOLGT SAMENGESTELD (31 DECEMBER 2006):

- Michel Jurisse (Voorzitter)
- Hans Bracquené
- Philippe De Sadeleer
- Quentin Michel
- Bernard Pendeville
- Marc Sapir
- Willy Weyns
- Willy Baeyens
- Willy Deflys
- Klara De Neve
- Marc Heselmans
- Tom Vanden Borre
- Alphonse Vanderspeeten
- Peter Roose

DE WERKING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Het Agentschap is onderworpen aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op bepaalde instellingen van openbaar nut en het gemene vennootschapsrecht is als dusdanig niet van toepassing.

De Raad van Bestuur moet er zorg voor dragen dat het bestuur gebeurt conform de bepalingen van de wet van 1954, de bepalingen van de FANC-wet en de wet van 22 mei 2003.

Hoewel het bestuur als dusdanig niet op de zogenaamde corporate governance in de vennootschapsrechtelijke zin is af te stemmen, acht de Raad van Bestuur het aangewezen de corporate governance-regels als inspiratiebron te gebruiken bij het nemen van maatregelen betreffende de interne organisatie en de werking van het Agentschap. In die zin werd dan ook in 2006 een nieuw huishoudelijk reglement van de Raad van Bestuur ingevoerd waarin de werkingsregels werden vastgelegd.

HET AUDIT- EN STRATEGISCH COMITÉ

De werkzaamheden van de Raad worden voorbereid in het Auditcomité en Strategisch Comité, die respectievelijk de financiële toestand en de strategische programmatie van het Agentschap meer van nabij opvolgen.

DE DIRECTEUR-GENERAAL

Het dagelijkse bestuur van het Agentschap evenals het beheer en de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur, worden toevertrouwd aan de Directeur-generaal.

DE TOEZICHTHOUDENDE OVERHEID

De heer Patrick Dewael is sinds 12 juli 2003 toezichthoudende minister van het Agentschap, in zijn hoedanigheid van Minister van Binnenlandse Zaken in de regering Verhofstadt II.

De heer Pierre Tonon vertegenwoordigt als Regeringscommissaris de Minister in de Raad van Bestuur. Hij vervult deze functie sedert 1 april 2000, dankzij zijn aanduiding door de vorige Minister van Binnenlandse Zaken (Koninklijk Besluit van 6 april 2000).

CONTROLE

TCLM – Toelen, Cats, Morlie & Co treedt op als bedrijfsrevisor bij het Agentschap. De opdracht van deze revisor, aangeduid in 2005, zal betrekking hebben op de boekjaren 2005 tot en met 2007.

Het financiële luik van dit verslag bespreekt de balanscijfers per 31 december 2006. De jaarrekening wordt opgesteld volgens de methoden van de vennootschapsboekhouding met inachtnaam van de regels bepaald door de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen. De rekeningen worden jaarlijks gecontroleerd door een erkende bedrijfsrevisor en door het Rekenhof. De revisor stuurt jaarlijks een verslag over het actief en het passief evenals over de bedrijfsresultaten aan de Raad van Bestuur en aan de Voogdijminister van het Agentschap.

DE FINANCIERING VAN HET AGENTSCHAP

RETRIBUTIES

De werkingskosten van het Agentschap worden gedekt door retributies; deze retributies zijn ten laste van de personen of bedrijven aan wie het Agentschap prestaties levert.

Het gaat hier om alle personen en bedrijven die een vergunning aanvragen bij het Agentschap (waarvoor een éénmalige retributie verschuldigd is) of die houder zijn van een vergunning en die onder de permanente controle staan van het Agentschap (waarvoor een jaarlijkse retributie wordt aangerekend).

Het bedrag van deze vergoedingen werd vastgesteld bij het koninklijk besluit van 24 augustus 2001. Jaarlijks worden de bedragen aangepast aan de evolutie van het cijfer van de gezondheidsindex en in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De bijdragen zijn voor driekwart afkomstig van de exploitanten van de kerncentrales. De medische sector, die vóór 1 september 2001 nauwelijks tot de financiering van de bevoegde overheidsdiensten bijdroeg, neemt ca. 18% van de kosten voor zijn rekening.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE FINANCIERINGSTECHNIEK

De hierboven omschreven financieringstechniek werd in het begin van de jaren '80 ingevoerd voor de financiering van de destijds bevoegde federale diensten, voor de bouw en exploitatie van het meetnet TELERAD en voor de uitgaven in het kader van het nucleair noodplan.

De wetgever heeft dezelfde techniek overgenomen voor de financiering van het Agentschap. Het Agentschap heeft ook taken overgenomen van andere gespecialiseerde federale diensten, zoals deze van justitie, waarvan de financiering voorheen ten laste was van de staatsbegroting.

De kosten die aan deze werking verbonden zijn, worden momenteel echter niet gedekt door specifieke vergoedingen. Zij worden gefinancierd door de algemene middelen van het Agentschap, die over alle retributieplichtigen worden verdeeld.

De Raad van State vernietigde bij arrest van 8 november 2006 een deel van het koninklijk besluit van 24 augustus 2001 dat de basis vormt voor de retributies die aan het Agentschap betaald worden. De vernietiging had betrekking op het deel dat betrekking had op de jaarlijkse retributies, namelijk deze van de klasse II-richtingen en van de deskundigen in de medische stralingsfysica.

De Raad van Bestuur stemde er op 14 december 2006 mee in om, voor wat betreft de jaarlijkse retributies, aan de heer Minister voor te stellen om een voorontwerp van wet in te dienen waardoor de financiering van het Agentschap, en dit zowel voor wat betreft de geïnde als de nog te innen sommen, tot 31 december 2008 zou worden veilig gesteld. Deze wet werd inmiddels door de wetgevende kamers aangenomen.

In 2006 is het Agentschap van start gegaan met het op punt stellen van een analytische boekhouding met als doel om over objectieve gegevens te beschikken voor een correcte allocatie van de kosten aan de diverse retributieplichtigen. Deze boekhouding zou tegen januari 2008 volledig operationeel moeten zijn.

DE RESULTATENREKENING

Zakencijfer 16.798 K€

Het zakencijfer is gestegen met 918 K€, zijnde 5,8%. Dit stemt grotendeels overeen met de indexering van de jaarlijkse retributies. Tijdens het boekjaar heeft het FANC bovendien voor een totaalbedrag van 341 K€ gefactureerd aan NIRAS voor geleverde prestaties.

Bedrijfskosten 15.033 K€

De bedrijfskosten zijn tijdens het boekjaar gestegen met 1.699 K€, zijnde 12,74%.

De diensten en diverse goederen zijn gestegen met 975 K€, zijnde 15,51%. Deze stijging heeft voornamelijk betrekking op de gestegen interimkosten (+ 444 K€) en de kosten voor honoraria die eveneens met 428 K€ gestegen zijn.

De loonkosten en de sociale lasten zijn gestegen met 909 K€, zijnde 14,40%. Het personeelsbestand werd uitgebreid met 12 personen met een contract van onbepaalde duur.

Ingevolge de uitbreiding van het informaticaparkende herinrichting van nieuwe bureauruimten, verhoogden de afschrijvingen tijdens het boekjaar met 125 K€, zijnde 19,81%.

Tijdens het boekjaar werden er voor een totaalbedrag van 257 K€ waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren in rekening gebracht, wat een daling van de lasten met -300 K€ tot gevolg had.

De andere bedrijfskosten verminderden met 10 K€ tijdens het boekjaar.

Bedrijfsresultaten 1.075 K€

Het bedrijfsresultaat is gestegen met 331 K€. Deze stijging is het gevolg van de verhoging van de beleggingen en de toegepaste interestvoeten in 2006. .

DE BALANS

A. ACTIVA

Materiële vaste activa 2.568 K€

Tijdens het boekjaar stegen de materiële vaste activa met 191 K€. Deze stijging is het gevolg van de aanschaf van informaticamateriaal (682 K€) en de herinrichting van bureauruimten (268 K€) en de jaarlijkse afschrijvingen (- 756 K€).

Schuldvorderingen op een jaar of meer 852 K€

De schuldvorderingen zijn gestegen met 704 K€. Deze stijging heeft betrekking op de post klanten (447 K€) en de waardevermindering op klanten (257 K€).

Geldbeleggingen en liquide middelen

35.508 K€

Bij het afsluiten van het boekjaar lag het bedrag van de geldbeleggingen 2.565 K€ hoger dan in het voorgaande boekjaar.

B. PASSIVA

Eigen vermogen 35.602 K€

Het eigen vermogen is gestegen met 2.839 K€. Dit bedrag stemt overeen met het winstresultaat van het lopende boekjaar.

Schulden op één jaar of meer 3.189 K€

De schulden op 1 jaar of meer zijn gestegen met 416 K€. Dit bedrag is hoofdzakelijk te wijten aan de toename van de post handelsvorderingen (685 K€) en de vermindering van de schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (-184 K€).

ACTIVA		41.357	PASSIVA	41.357
VASTE ACTIVA		4.347	EIGEN VERMOGEN	35.602
III	Materiële vaste activa	2.568	IV Reserves	35.602
	B. Installaties, machines en uitrusting	1.893		
	C. Meubilair en rollend materieel	675	VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	1.950
IV	Financiële vaste activa	1.779	VII Voorzieningen voor risico's en kosten	1.950
VLOTTENDE ACTIVA		36.398		
VII	Vorderingen op ten hoogste één jaar	852	SCHULDEN	3.193
	A. Handelsvorderingen	820	Schulden op ten hoogste één jaar	3.189
	B. Overige vorderingen	32	C. Handelsschulden	2.159
VIII	Geldbeleggingen	35.390		
IX	Liquide middelen	118	E. Fiscale, sociale en loonschulden	1.007
			Belastingen	321
			Bezoldigingen en sociale lasten	
			F. Overige schulden	686
X	Overlopende rekeningen	38	Overlopende rekeningen	4

RESULTATENREKENING OP 31 DECEMBER 2006

(bedragen in 1.000 €)

ZAKENCIJFER	2006	2005	VERSCHIL
Retributies	16730	15812	5,8%
andere producten			
Departement Regelgeving en vergunningen	31	8	282,4%
Departement Controle en Toezicht	17	36	-52,1%
Departement ondersteuning	16	25	-36,3%
Algemene Directie	3	5	-41,8%
	67	74	-9,6%
TOTAAL BEDRIJFSOPBRENGSTEN	16797	15886	5,7%
LASTEN OPERATIONELE DEPARTEMENTEN	7916	7526	5,2%
LASTEN ANDERE DEPARTEMENTEN	7120	5811	12%
TOTAAL BEDRIJFSKOSTEN	15036	13337	8,2%
BEDRIJFSRESULTAAT	1761	2549	-6,9%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	1077	747	44,1%
BOEKJAARRESULTAAT	2838	3298	-14%

CETTE BROCHURE EXISTE ÉGALEMENT EN FRANCAIS.

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR NUCLEAIRE CONTROLE

FANC

Ravensteinstraat 36
B-1000 Brussel

tel. 02/289.21.11 - fax 02/289.21.12
e-mail: info@fanc.fgov.be

www.fanc.fgov.be